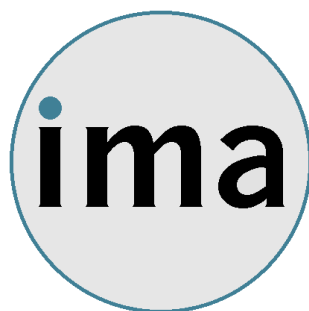

Göteborgarnas attityder till avfallsförebyggande

Brukarundersökning för Kretslopp och vatten

IMA MARKNADSUTVECKLING AB
2019-08-12

IMA MARKNADSUTVECKLING AB
William Gibsons väg 1 A, S-433 67 JONSERED
Tel.: +46 (0)302 - 165 60 Fax: +46 (0)302 - 161 77 E-post: ewa@imamarknadsutveckling.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	3
Upplägg/Genomförande	3
Innehåll/Frågor	4
Nedbrytningar och rapportering	4
Beräkningar	4
Bakgrundsfakta.....	5
Förebyggande av avfall	7
Eget beteende - Avfallsförebyggande.....	10
Resultat – eget beteende	12
Åtgärder som görs	38
Mobiler och datorer	41
Ytterligare Åtgärder	42
Slutsatser	48
Frågeformulär	49

INLEDNING

Syftet med undersökningen är att kartlägga attityder och beteenden gällande att förebygga avfall.

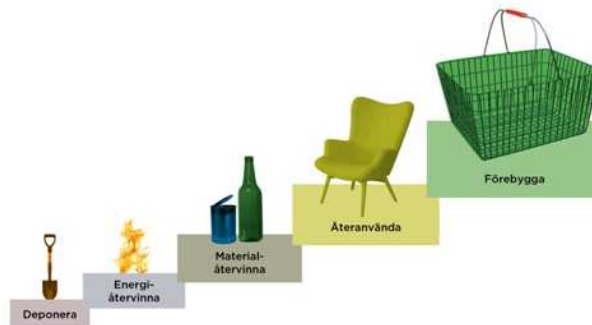
UPPLÄGG/GENOMFÖRANDE

Ett slumpmässigt urval av de boende i Göteborg har gjorts och telefonintervjuer har genomförts. Telefonnummer har köpts in från adressleverantör. Sammantaget har 400 intervjuer genomförts.

Intervjuarna har fått en lång genomgång gällande förebyggande av avfall, att det inte handlar om att återvinna utan att just förebygga. Intervjuarna har även, tillsammans med projektledare, läst och diskuterat delar av slutversionen "Minska avfallet med 30%".

Denna undersökning har fokuserat på invånares inställning till och kännedom om olika åtgärder en privatperson kan göra för att förebygga avfall. Vidare har invånarnas vilja att förändra beteende gällande respektive åtgärd kartlagts.

Intervjuarna har flera gånger under intervjun försäkrat respondenterna att de är anonyma och poängterat att det är viktigt att tala om HUR de gör, inte hur de BORDE göra.

Det var av yttersta vikt att respondenterna förstår vad förebyggande av avfall betyder och denna förklaring har delgetts samtliga som medverkar.

"Att förebygga avfall är att minska avfallets mängd och farlighet. Avfallsförebyggande handlar inte om källsortering utan om saker vi gör vid till exempel inköp, lagring och användning av produkter för att förhindra att avfall överhuvudtaget uppstår. Att sortera avfall är bra för miljön men att förebygga avfall är ännu bättre".

Trots ovanstående förklaring och påminnelser under intervjuens gång visar det sig tydligt att respondenterna har svårt att hålla isär begreppen och ofta återvänder till tankar om återvinning och miljö i stort.

Genomgående i intervjun har det varit viktigt att inte prata om vad man tror, tänker eller känner, det skall handla om vad man VET och hur man GÖR.

INNEHÅLL/FRÅGOR

Se frågeformulär, sist i denna rapport.

NEDBRYTNINGAR OCH RAPPORTERING

Det viktigaste instrumentet för att en marknadsundersökning skall gå att använda är att materialet bryts ner på olika undergrupper mellan vilka man kan konstatera skillnader och likheter.

I den här undersökningen gäller dock att det är göteborgarnas tankar och åsikter som skall speglas.

Ju mindre undergrupperna är desto lägre blir den statistiska säkerheten, resultaten presenteras alltid för totalgruppen men om det föreligger stora signifikanta skillnader i undergrupperna kommer dessa påpekas, håll då i minne att den statistiska signifikansen blir något lägre, men ger tillräckligt bra indikationer.

Undersökningsresultaten har brutits ned på följande undergrupper och skillnader mellan olika grupper kommer visas/påpekas enbart då det finns signifikanta skillnader.

- Boendeform
- Ålder
- Kön
- Månadsinkomst

I diagrammen som visas finns det staplar med benämningen "annat", detta är spridda, enstaka kommentarer som inte går att lägga i någon gruppering. Samtliga öppna kommentarer visas, ordagrant i en bilaga till rapporten.

BERÄKNINGAR

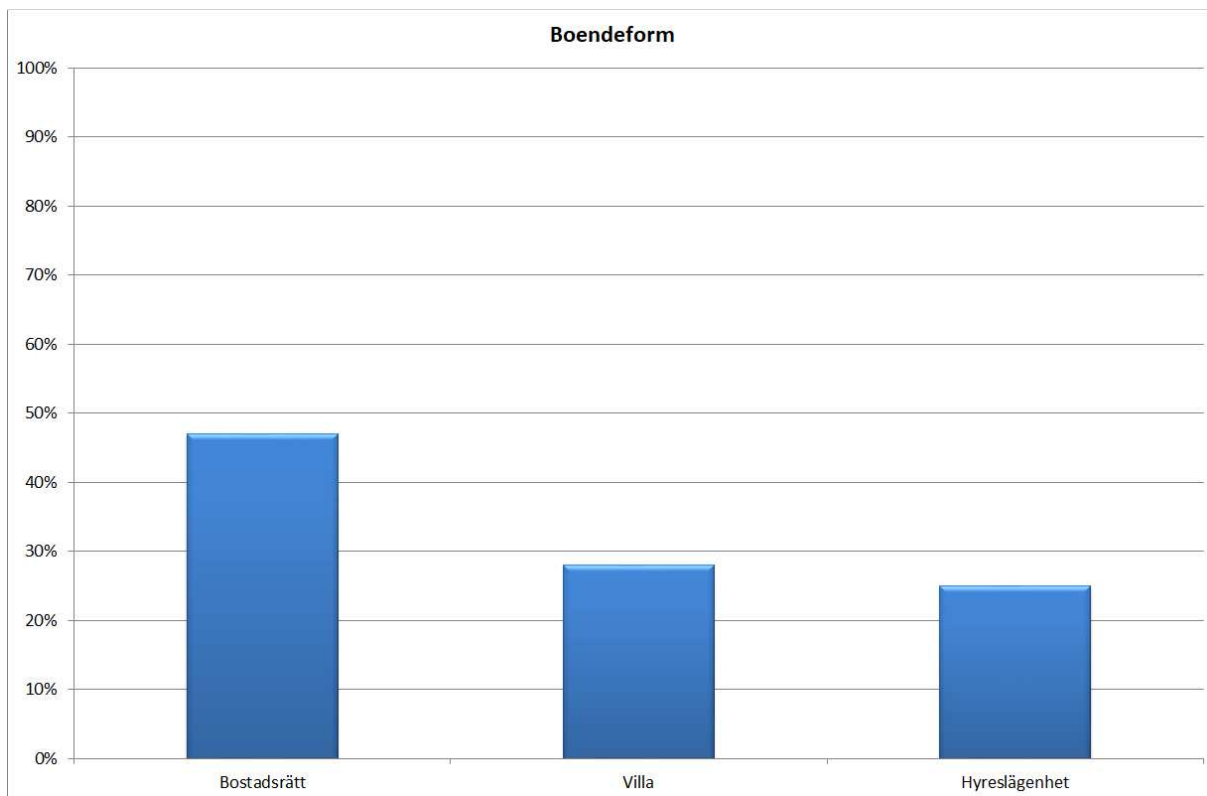
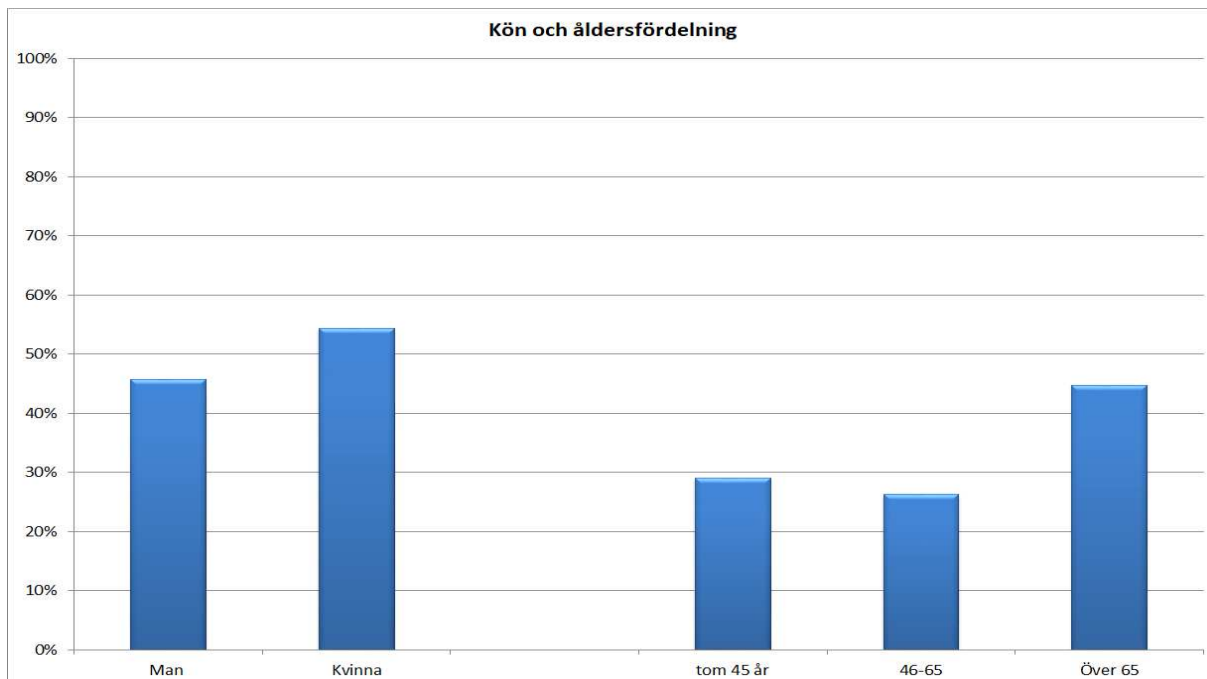
I rapporten görs vissa beräkningar, samtliga beräkningar utgår från information från stadsledningskontoret i Göteborg som på sin hemsida skriver att det finns 470 000 personer över 16 år i Göteborg. Då det gäller hushåll utgår beräkningar från att det finns 267 000 hushåll i Göteborg, information från Göteborg stad hemsida.

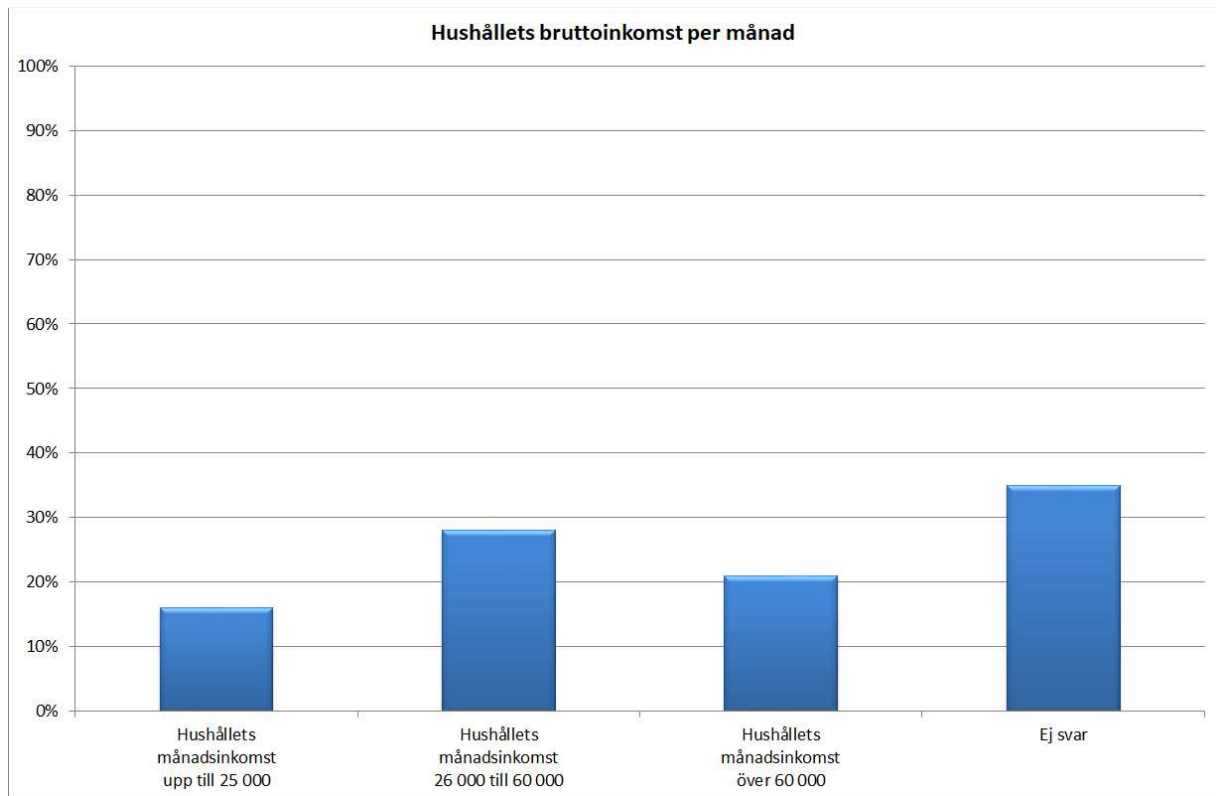
Effekterna för olika åtgärder är hämtade från "30 sätt att minska ditt avfall med 100 kilo" författad av Kretslopp och vatten.

Beräkningarna är inga exakta siffror men fungerar bra att använda som indikationer.

BAKGRUNDSFAKTA

För att visa på hur gruppen intervjuade i Göteborg, ser ut, visas på kommande sidor lite bakgrundsfakta.

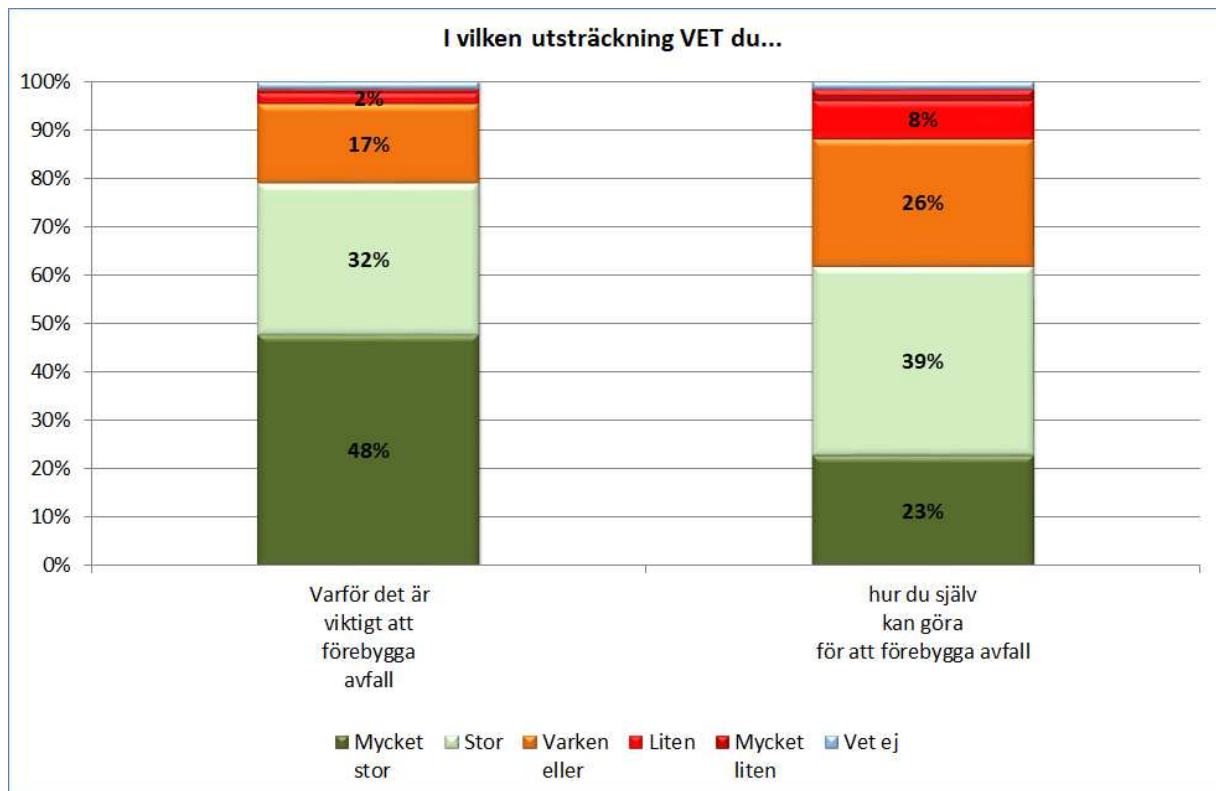

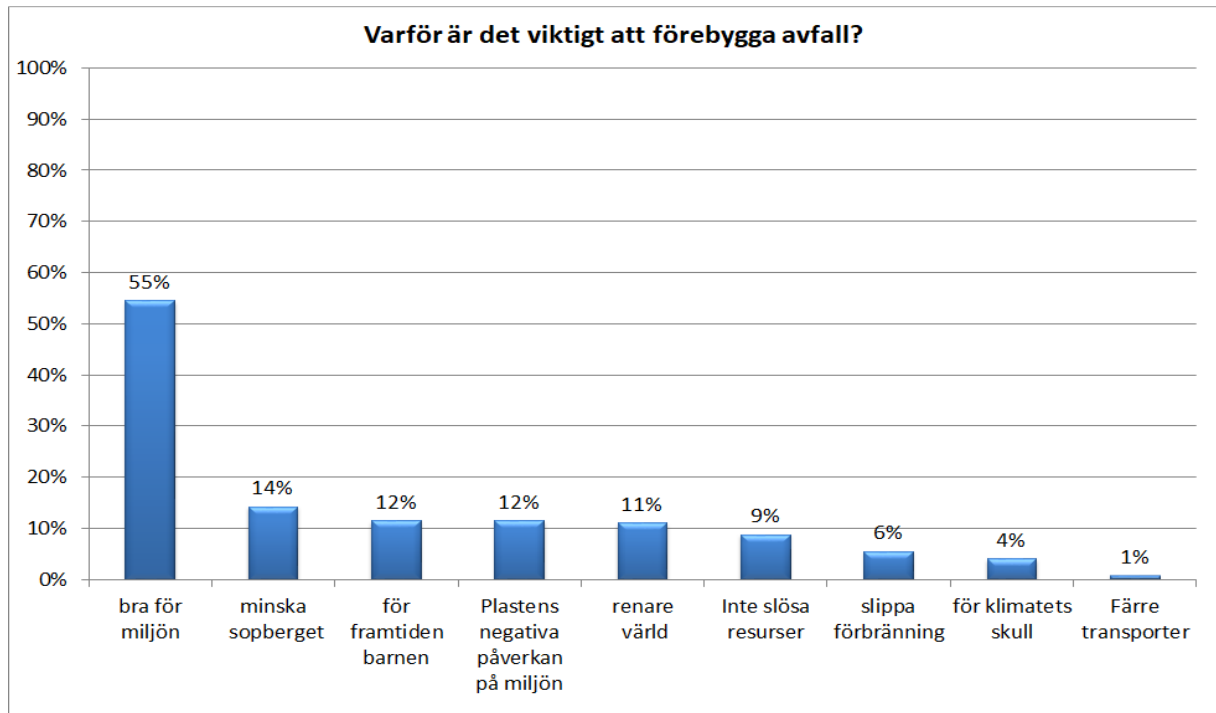
FÖREBYGGANDE AV AVFALL

Intervjun inleddes med en förklaring gällande vad förebyggande av avfall innebär och sedan svarade respondenterna på i vilken utsträckning de visste varför det var viktigt att förebygga avfall samt i vilken utsträckning de själva VET vad de kan göra för att själva förebygga avfall.

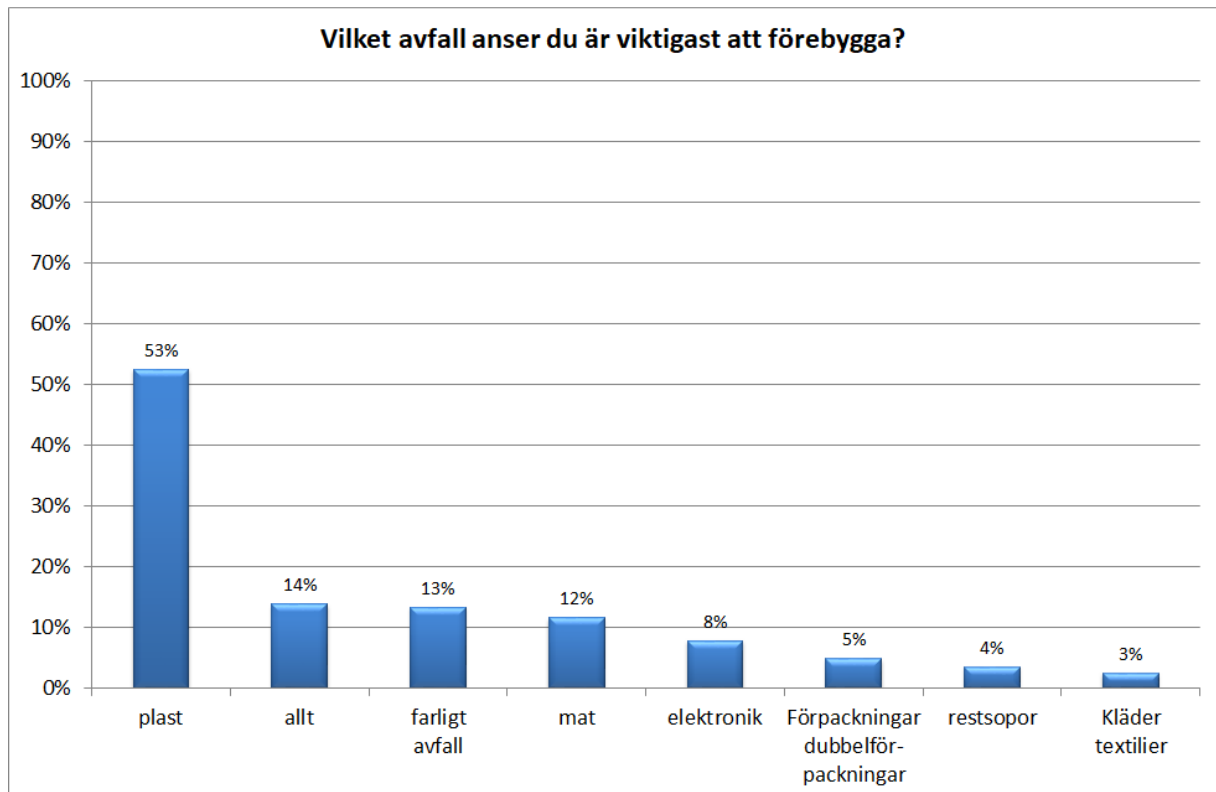
Det visar sig vara stora skillnader mellan vetskap och kunskap. 48% anser att de i mycket stor utsträckning vet varför det är viktigt att förebygga avfall men enbart 23% anser att de i mycket stor utsträckning vet hur de själva kan agera.

Samtliga (oavsett vetenskap i frågan) svarade på varför det var viktigt att förebygga avfall och de allra flesta kommentarerna kan hänföras till "att det generellt är bra för miljön".

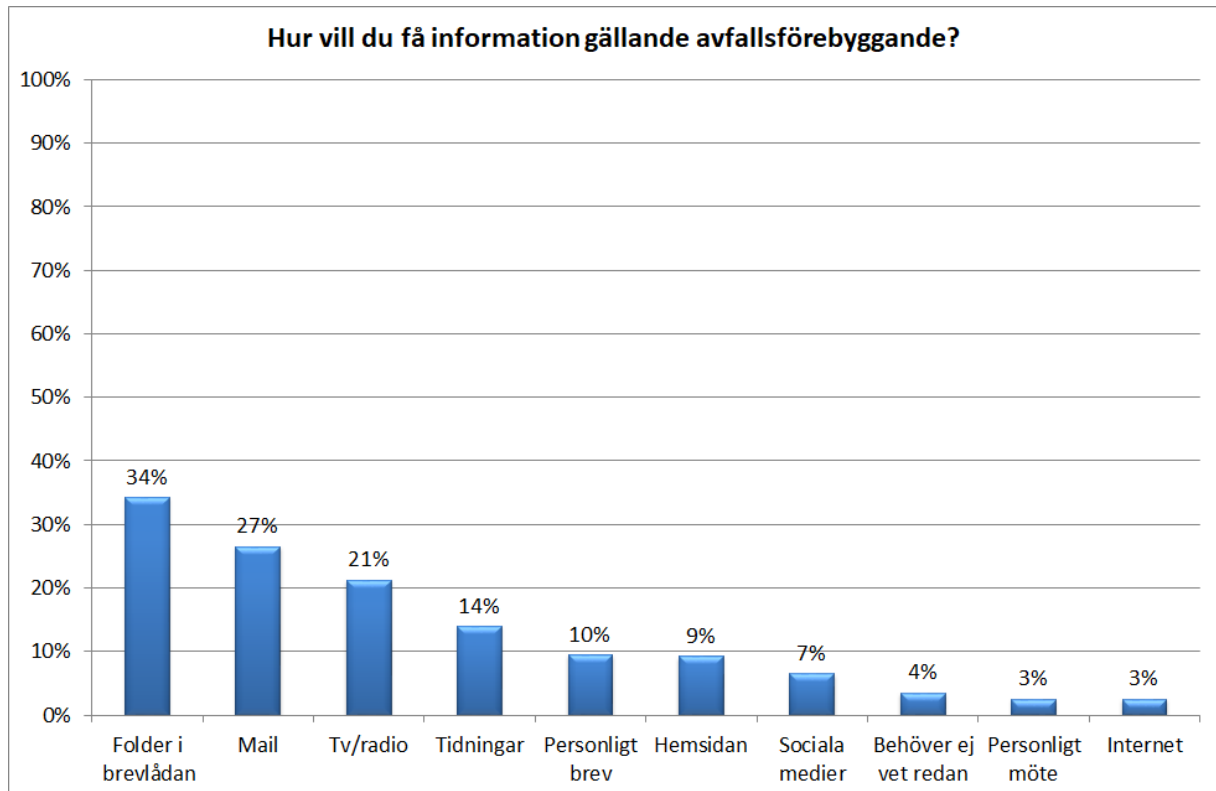
Det absolut viktigaste att förebygga är plast anser en stor majoritet. Det är föga förvånande med alla diskussioner som förts och förs i media gällande plast och plastens påverkan på miljön och framför allt haven.

Invånarna i Göteborg är relativt traditionsbundna och vill främst ha information gällande förebyggande av avfall den traditionella vägen, i brevlådan.

Noterbart är att trots att var fjärde person uppgivit att de i mycket stor utsträckning visste hur de skulle förebygga avfall är det enbart 4% som på en rak fråga gällande hur de vill få information gällande detta, svarar att de inte behöver någon information då de redan anser sig ha kunskapen. Det tyder på att det finns ett intresse för frågan.

Stora andelar vill även få information genom mail, detta är dock relativt svårt att genomföra då det inte finns några offentliga mailregister att köpa.

EGET BETEENDE - AVFALLSFÖREBYGGANDE

Vidare i intervjun lästes ett antal åtgärder som kan hjälpa till att förebygga avfall upp och respondenterna fick svara på hur de själva gjorde. Samtliga som svarade sällan eller aldrig fick en följdfråga vad som skulle kunna få dem att göra detta i större utsträckning.

Jag kommer nu att läsa upp ett antal åtgärder som skulle bidra till att förebygga uppkomst av avfall och jag vill att du svarar på HUR DU GÖR IDAG. Dina svar är helt anonyma så svara så ärligt du kan gällande HUR DU GÖR, inte vad man borde göra (*sägs med glimten i ögat*). Kretslopp och vatten vill veta hur människor gör för att på bästa sätt kunna utforma information och eventuellt andra åtgärder. Skalan vi använder är Alltid, oftast, ibland, sällan, aldrig.

Åtgärder	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej/ingen åsikt	Annat svar	Ej aktuellt
Jag låter bli att köpa buteljerat vatten (<i>flaskvatten, burkvatten</i>)								
Använder flergångskasse istället för engångskasse								
Köper takeaway-dryck i egen flergångsmugg istället för i engångsmugg								
Köper hämtmat i egen flergångslåda istället för i engångslåda								
Handlar varor i lösvikt								
Tar inte en plastpåse till frukt och grönt (<i>har endera flergångspåse eller lägger direkt i korgen</i>)								
Väljer bort varor med onödigt mycket förpackning.								
Använder laddningsbara batterier istället för vanliga batterier								
Jag använder menskopp istället för bindor eller tamponger. (<i>ställs bara till kvinnor</i>)								
Hyr, delar eller lånar saker istället för att köpa								

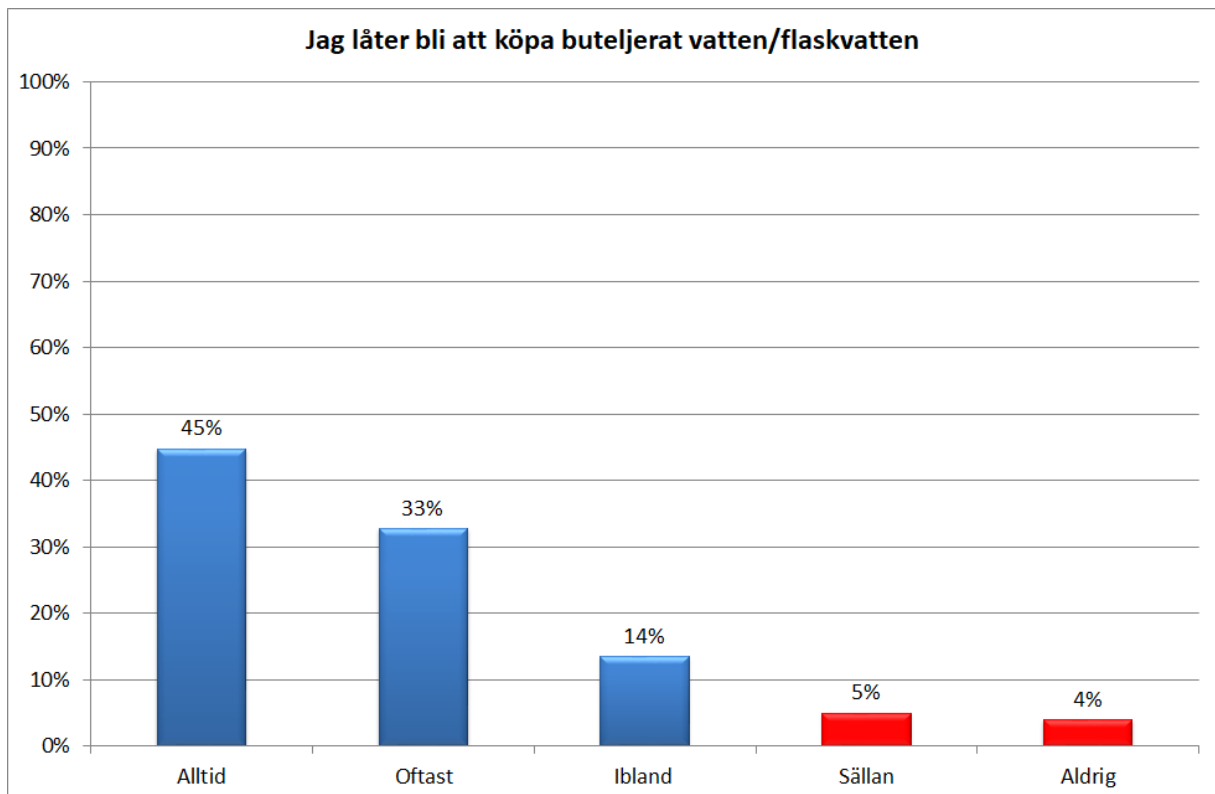
Åtgärder	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej/ingen åsikt	Annat svar	Ej aktuellt
Jag undviker att köpa engångsmaterial för hemmabruk (t ex engångsmuggar, -bestick, -tallrikar, -sugrör, plast- och aluminiumfolie, plastpåsar, engångsrakhyvel, tops mm)								
Jag säger upp tidskrifter som jag automatiskt får men inte läser								
Jag ansluter mig till digitala kvittotjänster för de butiker där det är möjligt								
Jag reparerar och förnyar saker istället för att köpa nya (ex möbler, apparater).								
Jag skaffar begagnade leksaker istället för att köpa nya.								
Jag använder tygblöjor eller undviker engångsblöjor på annat sätt. (Bara till personer med blöjbarn)								
Ger bort upplevelsepresentier istället för prylar								
Använder gemensam tvättstuga, om det finns en sådan, istället för att ha egen tvättmaskin (bara till lägenhetsboende)								

RESULTAT – EGET BETEENDE

45% av göteborgarna uppger att de alltid väljer bort buteljerat vatten.

9% (sällan och aldrig) uppger att det inte alls är något de tänker på, detta kan tyckas vara en "liten andel" i det stora hela men de ger en stor inverkan.

Enligt statistisk analys stadsledningskontoret i Göteborg finns det ca 470 000 personer över 16 år i Göteborg och om 9% av dessa köper flaskvatten som genomsnittet (33 stycken 50 cl flaskor/år) innebär det ungefär 1 395 900 vattenflaskor per år.

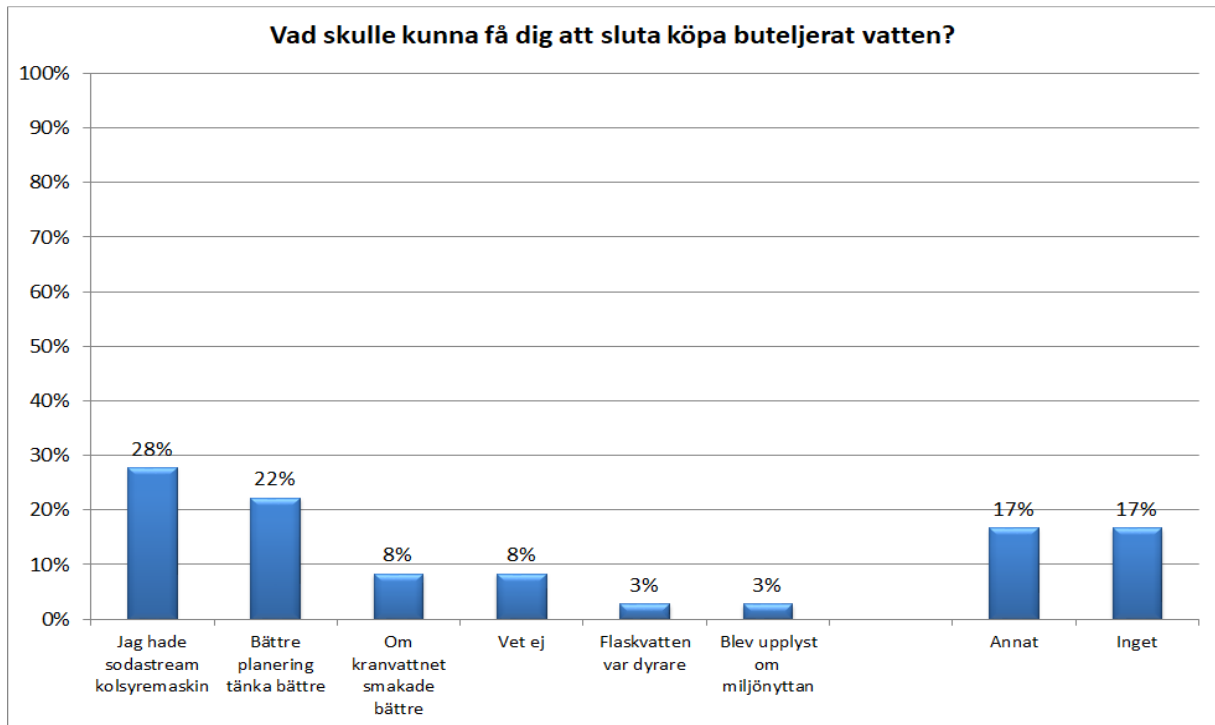
Det skiljer inte sett till kön och inkomst då det handlar om att avstå från buteljerat vatten, däremot om man ser till åldersgrupper är det relativt stora skillnader. I de yngre åldersgrupperna svarar 33% att de alltid låter bli att köpa buteljerat vatten, i den äldsta åldersgruppen svarar hela 59% att de låter bli att köpa buteljerat vatten.

Jag låter bli att köpa buteljerat vatten

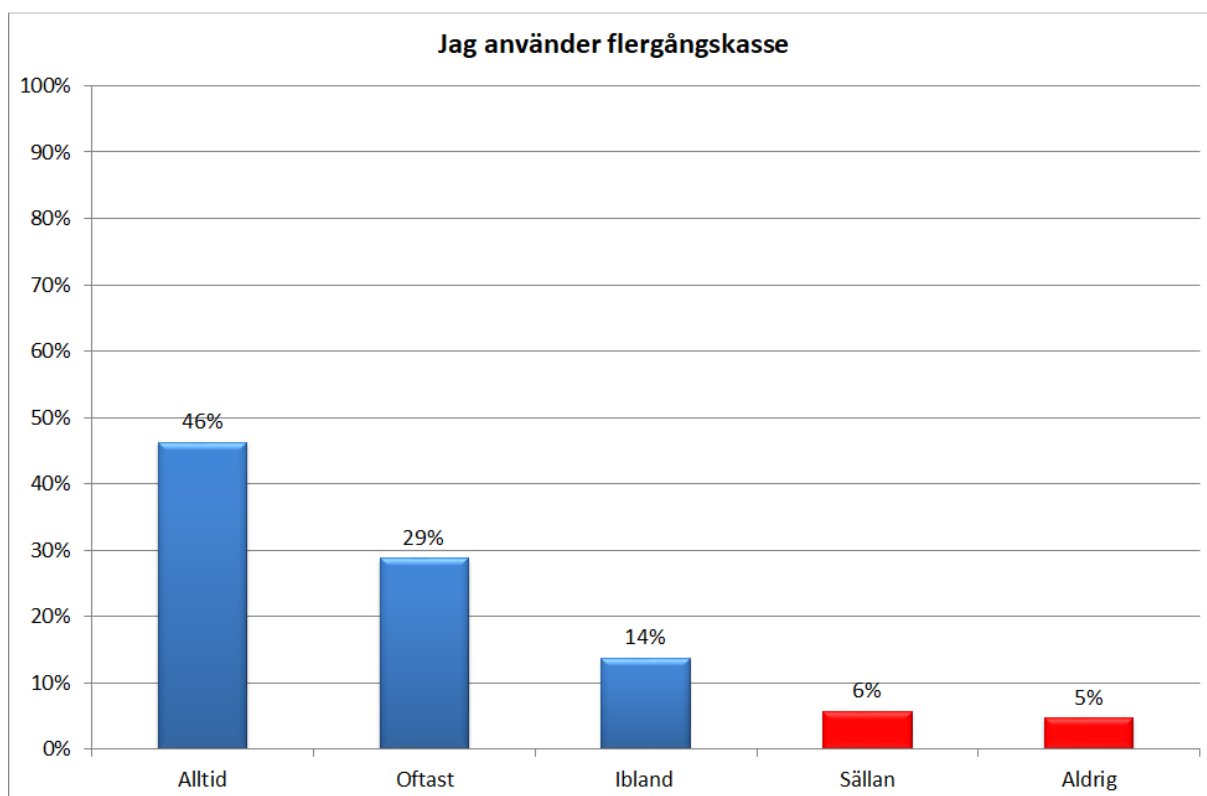
	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig
Upp till 45 år	33%	41%	9%	11%	5%
46 till 65 år	33%	41%	19%	2%	5%
Över 65 år	59%	22%	13%	3%	3%

17% av dem som uppger att de sällan/aldrig låter bli att köpa buteljerat vatten svarar att ingenting skulle få dem att sluta med detta.

Var tredje person svarar att de skulle sluta med detta om de hade en sodastream. 22% anser att det handlar om planering och att verkligen tänka efter.

11% svarar att de sällan eller aldrig använder flergångskasse.

Männen är "sämre" än kvinnor då det handlar om engångskasse, 16% av männen svarar att de sällan/aldrig använder engångskasse, motsvarande för kvinnor är 7%.

Det skiljer relativt stort då det handlar om hushållets månadsinkomst. 59%, i hushåll med månadsinkomst upp till 25 000, svarar att de alltid använder flergångskasse, motsvarande för de hushåll med månadsinkomst över 60 000 kronor är 26%.

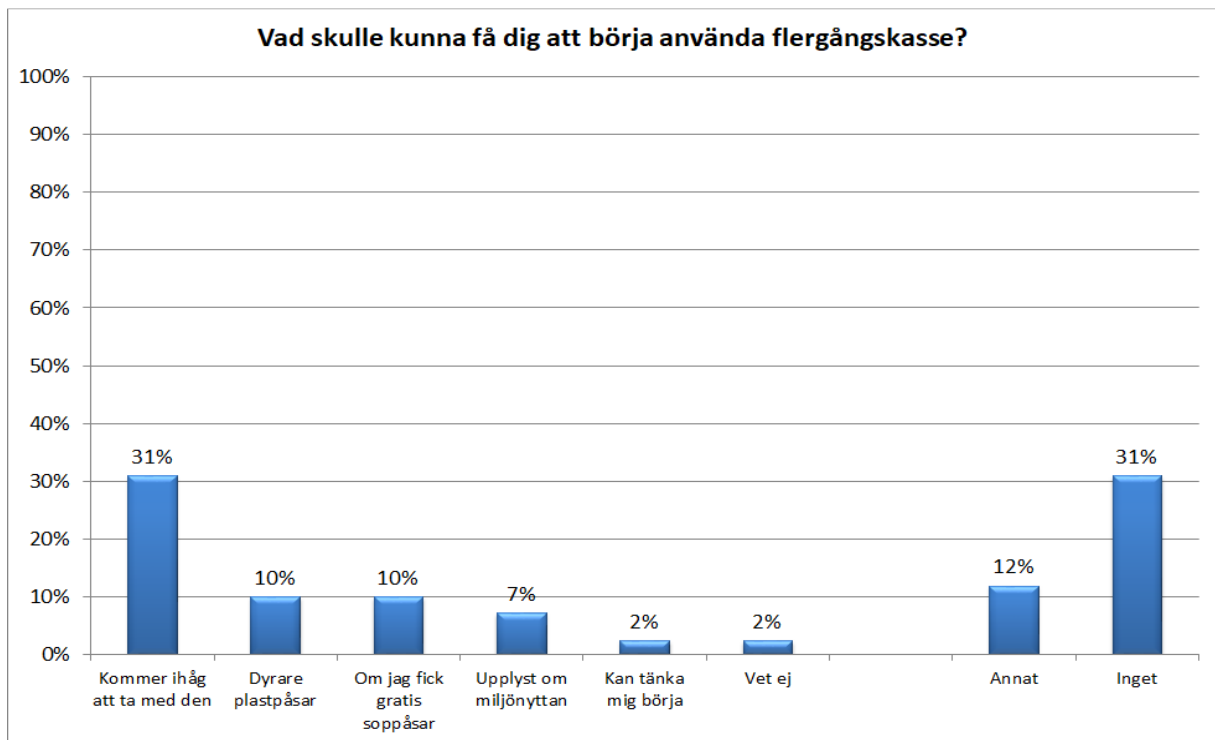
Jag använder flergångskasse

	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Annat
Hushållets månadsinkomst upp till 25 000	59%	27%	9%	0%	3%	2%
Hushållets månadsinkomst 26 000 till 60 000	41%	33%	15%	5%	6%	0%
Hushållets månadsinkomst över 60 000	26%	32%	17%	17%	7%	1%

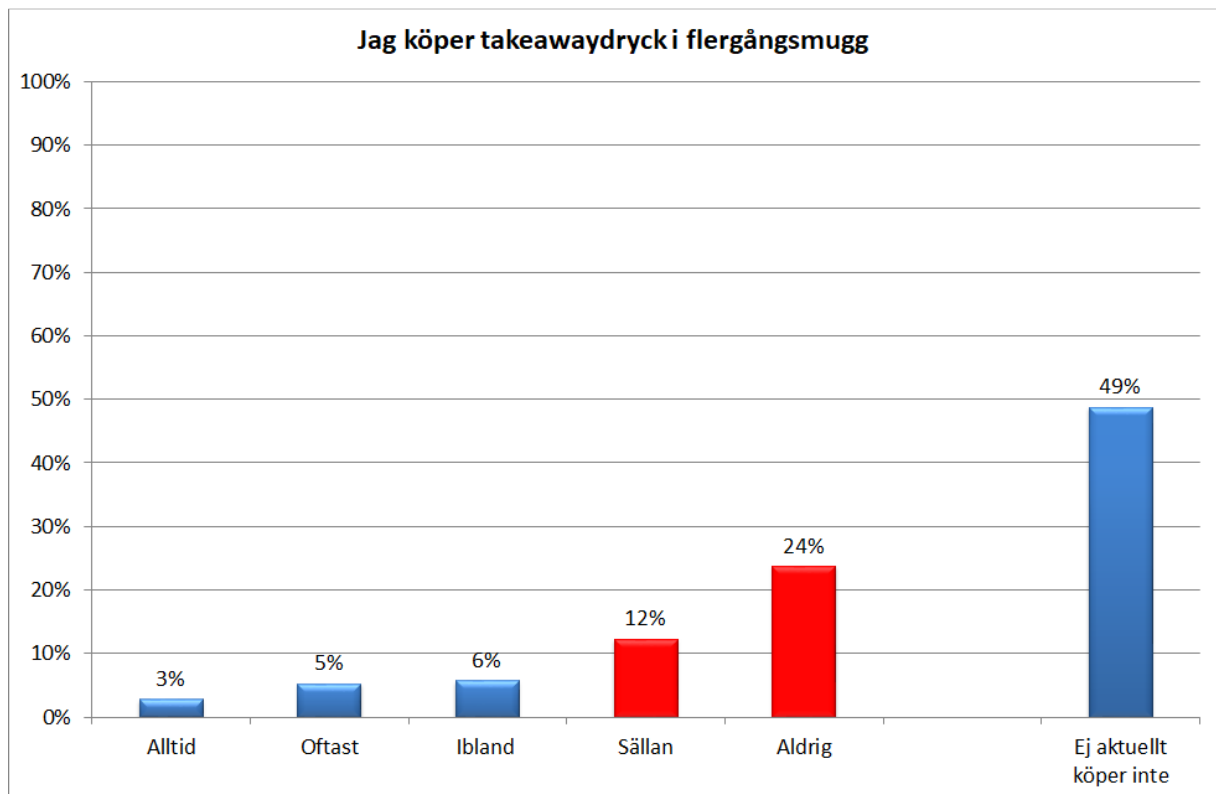
Även då det gäller flergångskasse handlar det om planering, 30% svarar att de skulle använda flergångskasse om de bara kunde komma ihåg att ta med den.

Många resonerar att de återanvänder affärens plastpåsar till soppåsar, bajspåsar till hunden eller använder affärens plastpåsar flera gånger och i och med det anser de att de redan minimerar sitt användande av plastpåsar.

Det kommenteras även att det kräver mindre resurser att producera plastkassar än bomullskassar samt att de inte tror att plastpåsar kan minska avfallet i det stora hela.

36% uppger att de sällan/aldrig köper takeawaydryck i flergångsmugg.

Det skiljer inte sett till hushållets månadsinkomst då det handlar om att alltid använda flergångsmugg. Däremot är det markant större andelar i den högsta inkomstklassen som svarar att de sällan/aldrig köper takeawaydryck i flergångsmugg, detta beror till störst del på att det är markant större andel i den lägsta inkomstgruppen som svarar att de inte över huvud taget köper takeawaydryck.

Jag köper takeaway-dryck i flergångsmugg

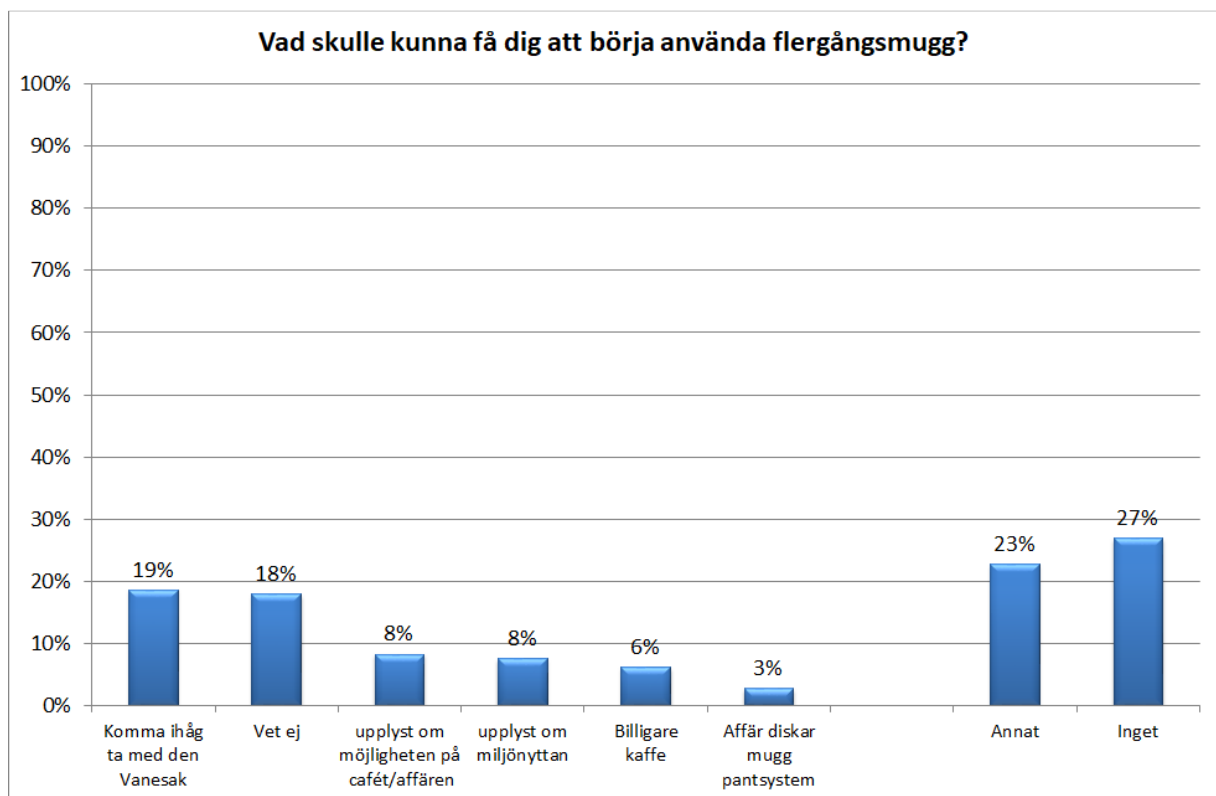
	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej ingen åsikt	Ej aktuellt köper inte
Hushållets månadsinkomst upp till 25 000	3%	9%	6%	5%	21%	0%	56%
Hushållets månadsinkomst 26 000 till 60 000	3%	5%	6%	14%	30%	1%	38%
Hushållets månadsinkomst över 60 000	2%	6%	6%	26%	25%	0%	33%

I likhet med svaren om flergångskasse svarar majoriteten att det är en vanesak, "man måste komma ihåg att ha en mugg med sig". Att köpa takeawaydryck är något som görs spontant, därför har man inte alltid en flergångsmugg med sig.

Det kommenteras att personalen borde upplysa om möjligheten och "pusha för saken" samt att det borde finnas anslag på plats, information som skulle göra att man skämdes för att inte använda flergångsmugg. Som det är nu upplevs det snarare som lite "skämsigt" att bära omkring på en egen mugg.

Det efterfrågas även någon form av "pantssystem", det vill säga att serveringsstället tog din gamla mugg och gav dig en ny diskad mugg men det kommenteras även att detta skulle kräva att alla ställen hade samma typ av mugg.

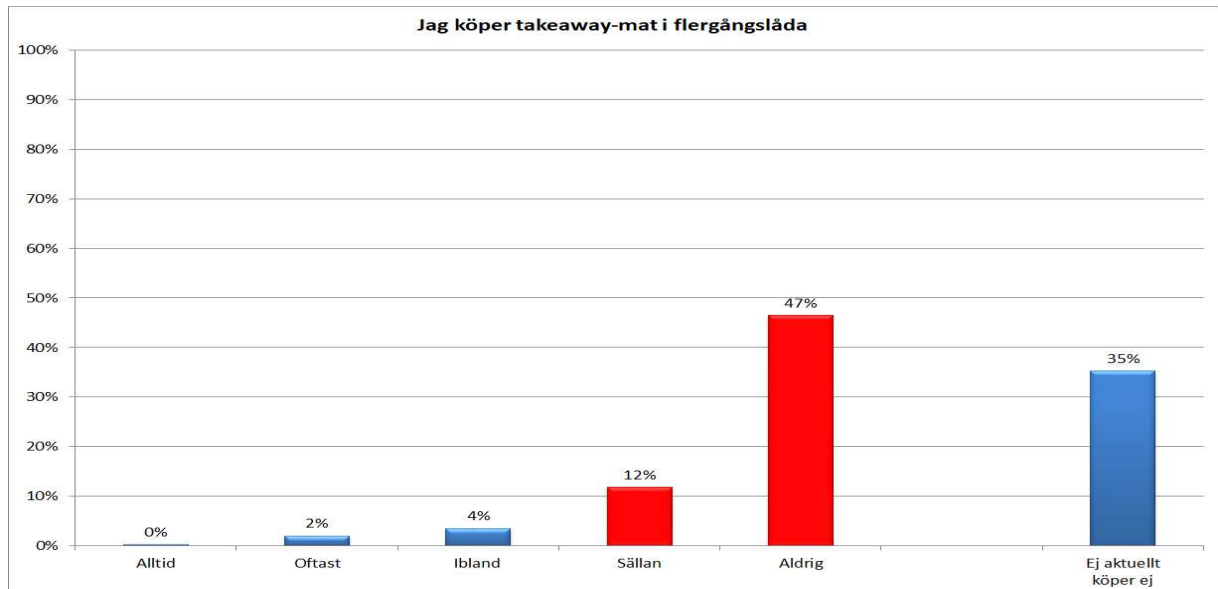
Noterbart är att nästan var tredje person svarar att inget skulle få dem att använda flergångsmugg till takeawaydryck.

I stort sett ingen köper takeaway-mat i flergångslåda.

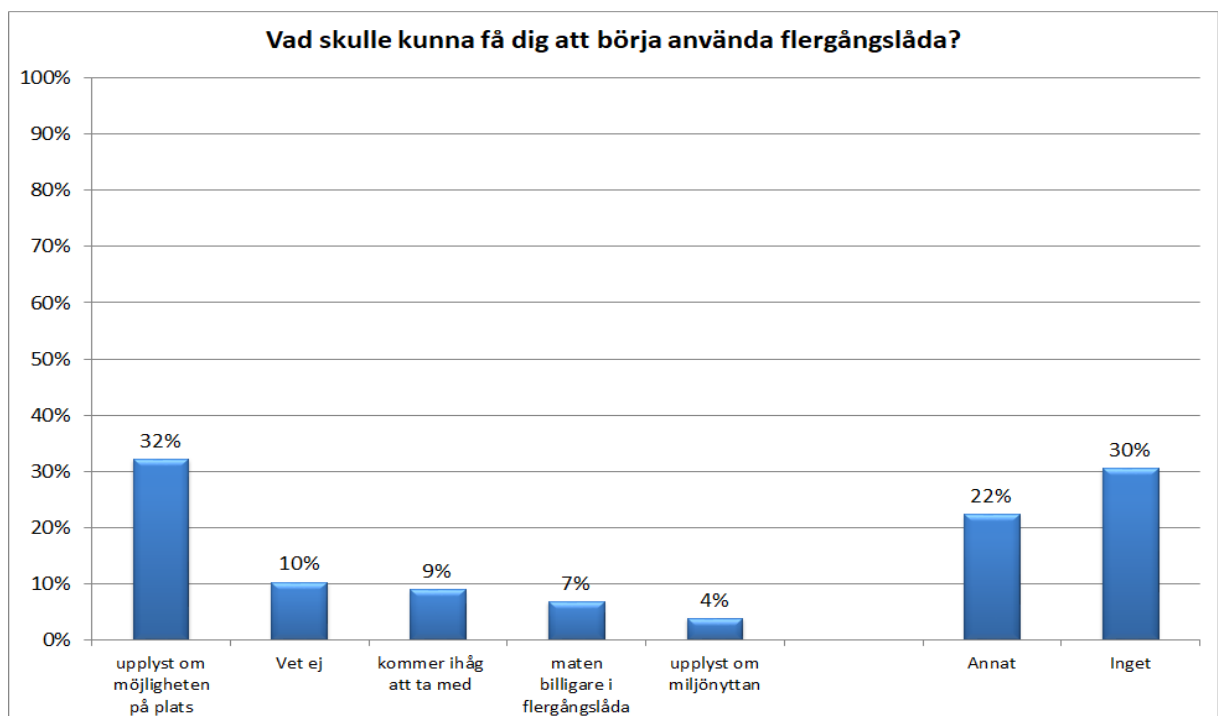
Om du köper hämtmat i egen flergångslåda två gånger i veckan 45 veckor om året minskar du ditt avfall med 90 engångslådor.

Om samtliga göteborgare använde flergångslådor skulle det årligen minska stadens avfall med 42 300 000 engångslådor.

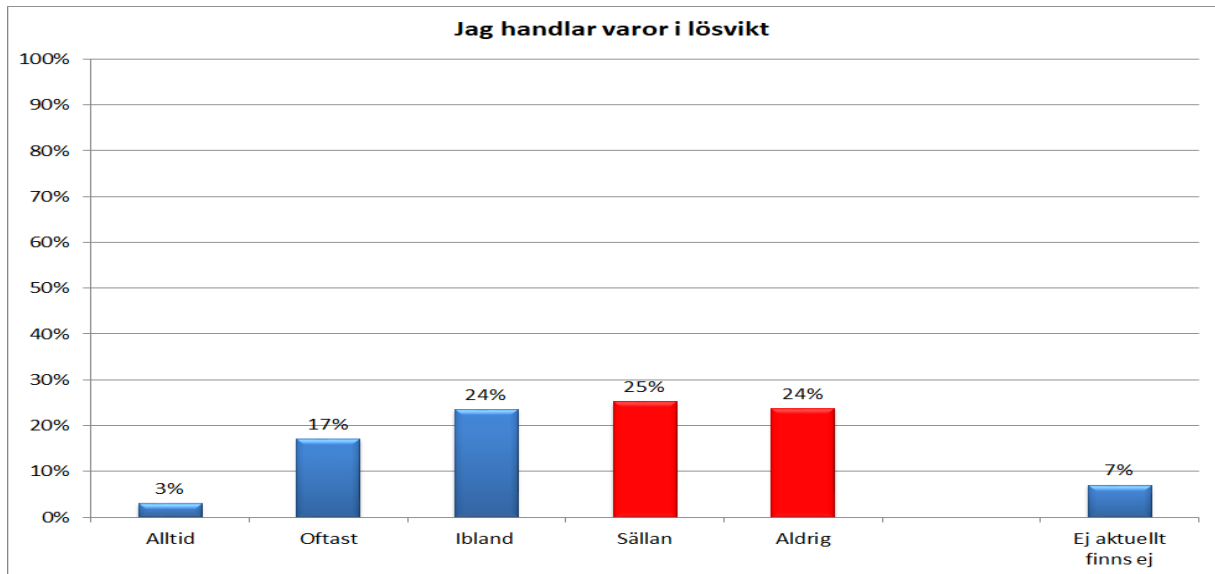

32% uppger att de skulle kunna börja med flergångslåda om de blev upplysta/uppmanade då de köpte sin mat, lika stora andelar svarar att inget skulle kunna få dem att börja med flergångslåda.

Det kommenteras även att restaurangerna borde ha flergångslådor till försäljning och att det skulle bli mer socialt accepterat och att det diskuterades.

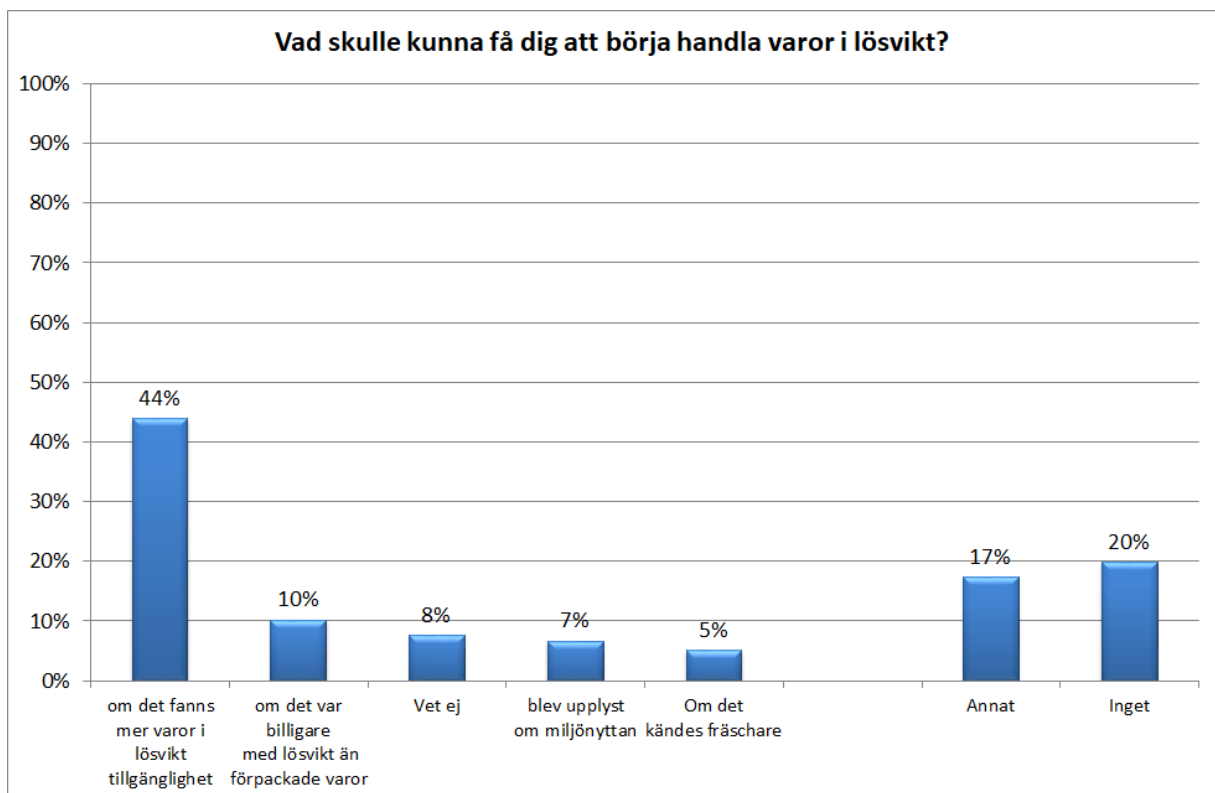

Hälften av göteborgarna handlar sällan/aldrig varor i lösvikt. Det finns inga signifikativa skillnader sett till de olika nedbrytningsgrupperna.

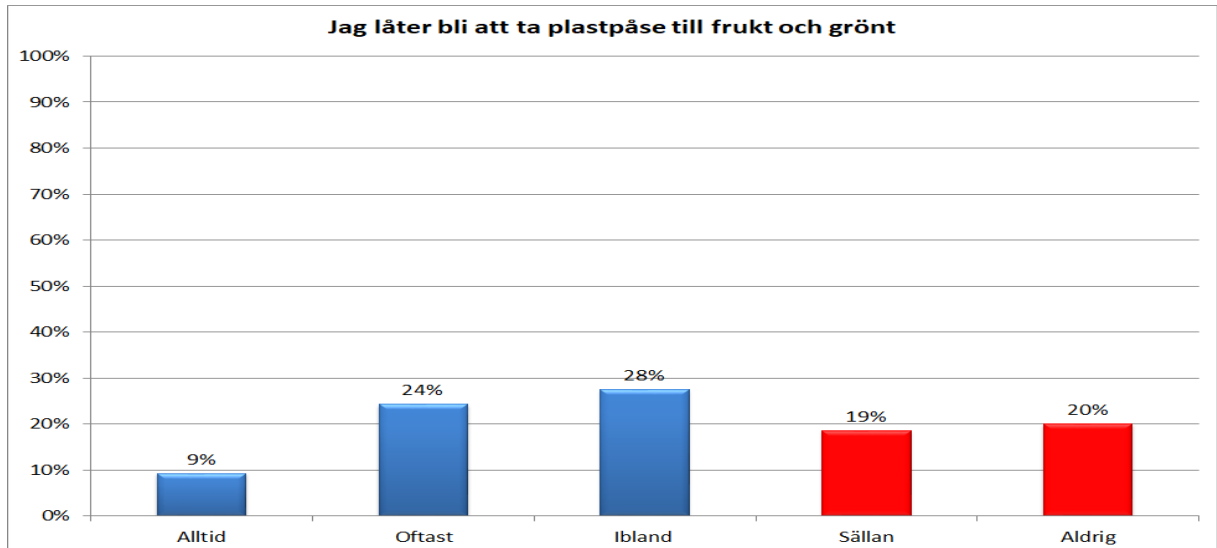
Det finns väldigt få varor att köpa i lösvikt och tillgängligheten på affärer är dålig, dock finns det ett intresse för detta då 44% uppger att tillgång till affärer med lösvikt skulle bidra till att de skulle köpa lösvikt i större utsträckning.

Det kommenteras även att lösvikt oftast är mycket dyrare än färdigförpackade varor samt att det inte känns helt fräscht att alla står och gräver i olika "byttor" samt att det finns en risk för människor med allergier då skedar kan användas till olika saker.

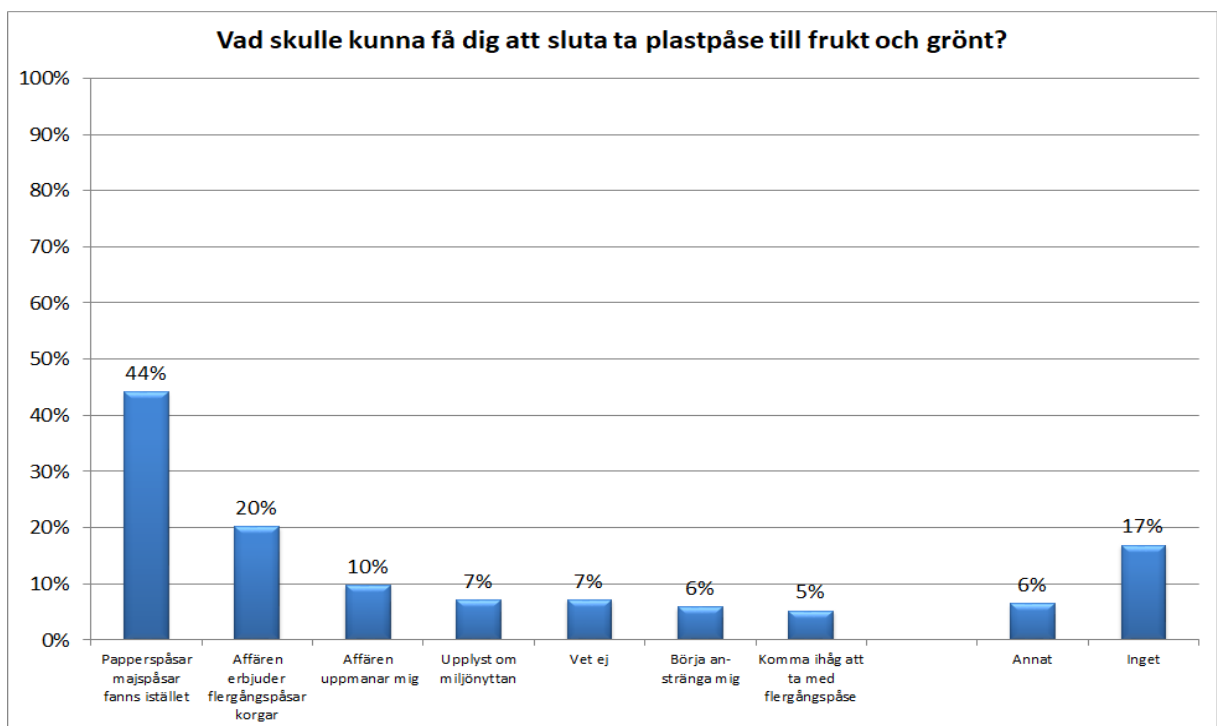
40% uppger att de sällan/aldrig låter bli att ta plastpåse till frukt och grönt. Det finns inga signifikativa skillnader sett till de olika nedbrytningsgrupperna.

Om de göteborgare som svarat sällan och aldrig skulle sluta ta små engångspåsar till frukt och grönt skulle årligen 48 880 000 engångspåsar inte användas.

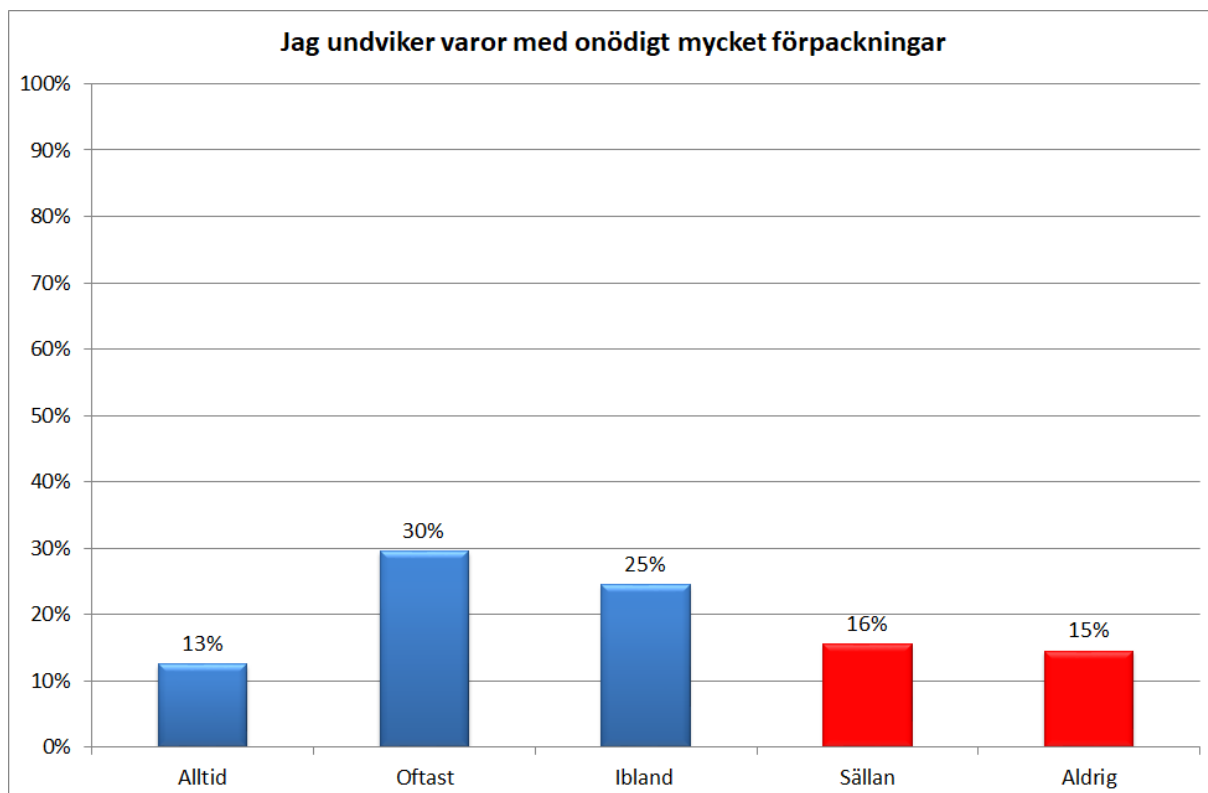

Det efterfrågas alternativ i affären, ”varför inte ha alternativ”, som det är i dagsläget så finns det bara plastpåsar. Respondenterna uppger att det inte känns fräscht att lägga saker rätt ner i vagnen och efterfrågar även små korgar eller flergångspåsar att ha i vagnen där man kunde lägga frukt och grönt.

Det efterfrågas även upplysning i butik och att butikerna erbjuder flergångspåsar till försäljning i butiken, gärna i anslutning till frukt och grönt och med en uppmaning till att välja flergångspåsar samt en förklaring om miljönyttan.

Var tredje person bryr sig inte om att avstå från att köpa varor med onödigt mycket förpackningar.

Det är i störst utsträckning den yngsta åldersgruppen som uppger att de sällan/aldrig väljer bort varor med onödigt mycket förpackningar.

Jag undviker varor med onödigt mycket förpackningar

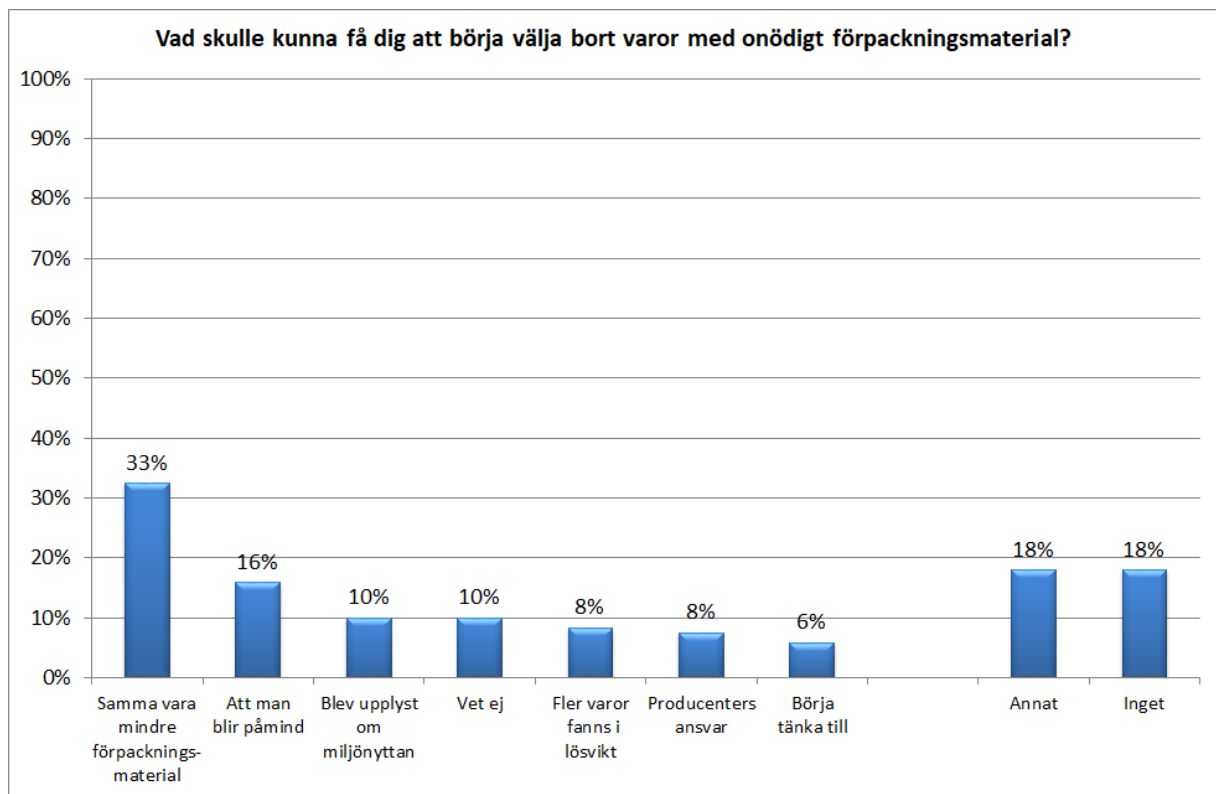
	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej ingen åsikt
Upp till 45 år	9%	32%	22%	22%	15%	0%
46 till 65 år	13%	26%	29%	10%	17%	4%
Över 65 år	14%	30%	23%	15%	13%	3%

För att respondenten ska välja bort varor med onödigt mycket förpackningsmaterial krävs det att samma vara finns med mindre förpackningsmaterial, det ser inte ut att vara aktuellt att byta ut en vara mot en likvärdig vara med mindre förpackningsmaterial. Många kommenterar att "de köper det de vill ha" oavsett förpackning.

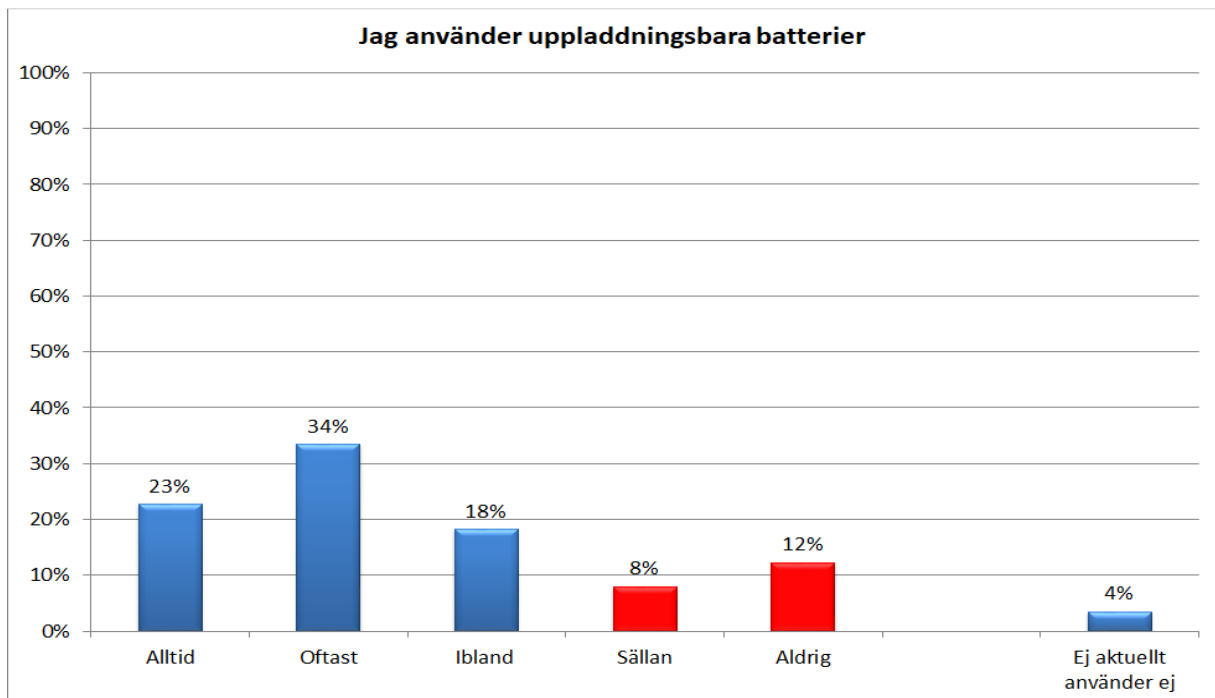
Många kommenterar att det inte är den enskilda individens ansvar utan att ansvaret ligger på producenterna. En kommentar kan sammanfatta hur människor ofta resonerar, citat:

"Jag anser inte att det är privatkonsumenter ni bör intervjua utan alla stora företag, det är dom som ni borde ställa frågorna till. Enligt min åsikt så är det inte vi privata konsumenter som kan minska avfallet och påverka miljön utan det är de som tillverkar plast och papper runt om i världen".

Det kommenteras även att det borde bli enklare att välja, förpackade tomater skall ligga bredvid "lösa tomater" så man blir påmind om alternativen. Det skall "vara lätt att göra rätt".

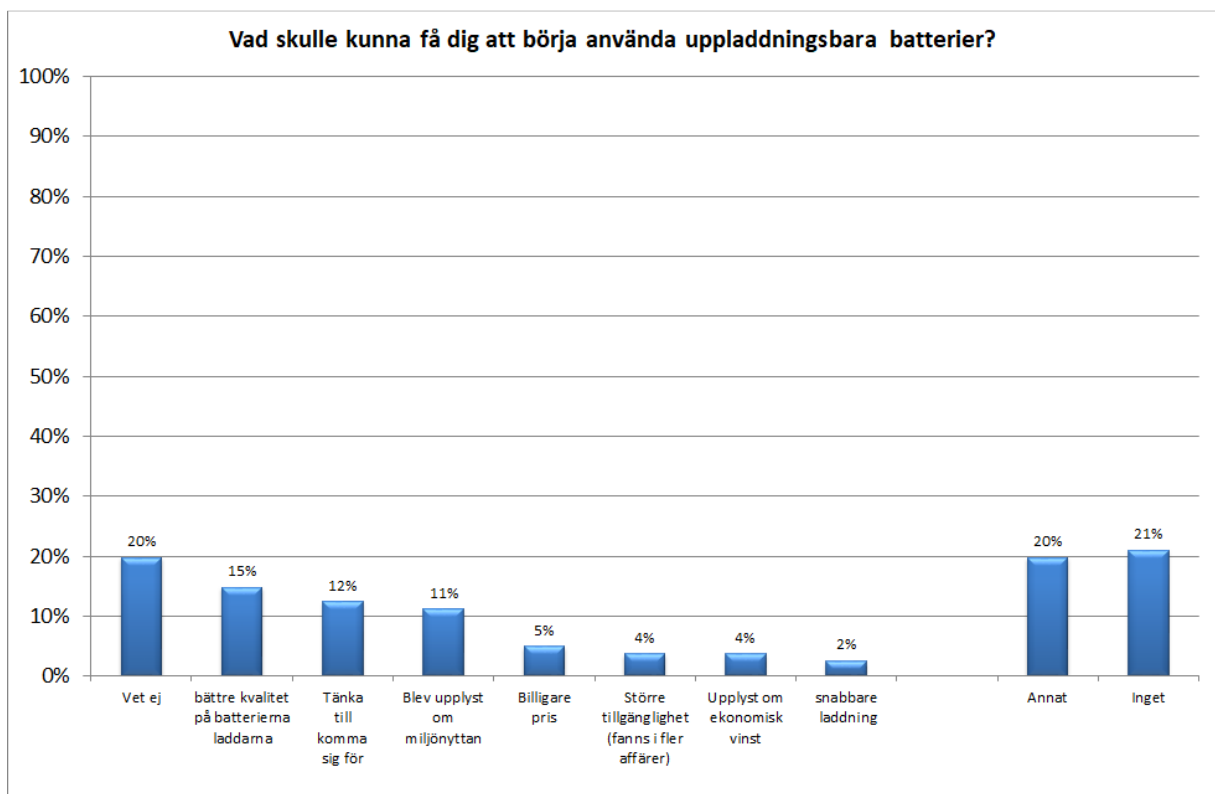

20% uppger att de sällan/aldrig använder uppladdningsbara batterier.

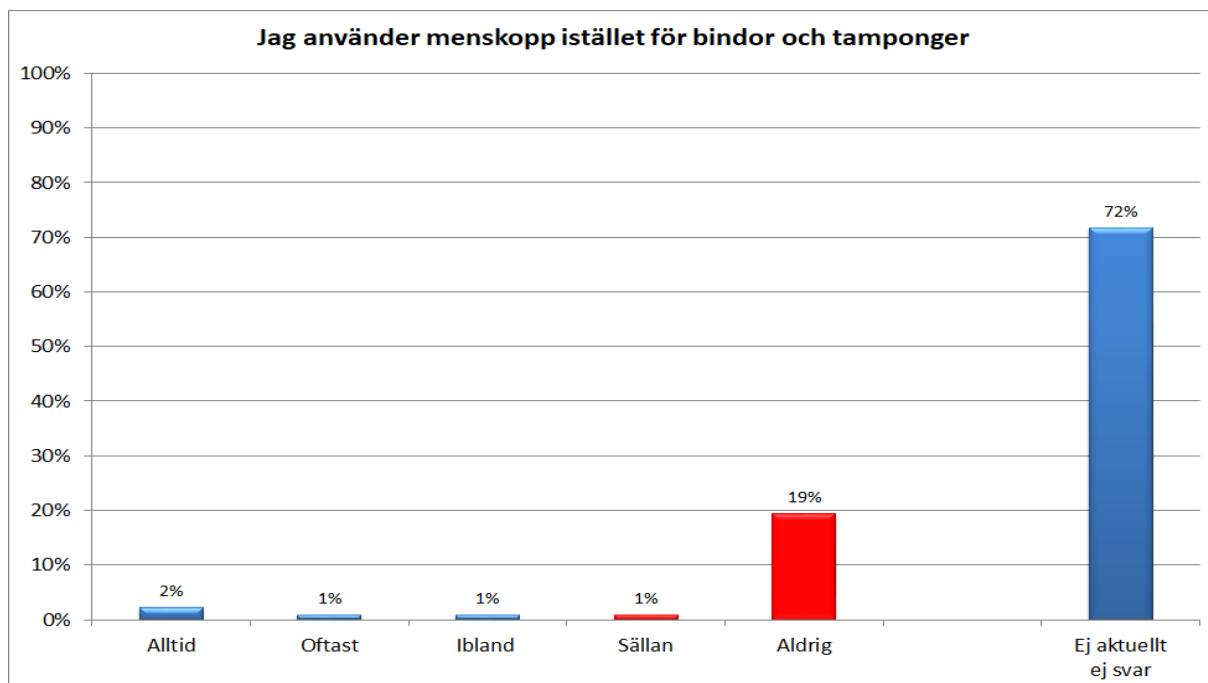

Majoriteten svarar att de inte vet vad som skulle få dem att börja med uppladdningsbara batterier. Många kommenterar att det är för dålig kvalitet på batterierna, batteritiden är för kort, laddningen tar för lång tid och relativt omgående slutar batterierna ta emot laddning.

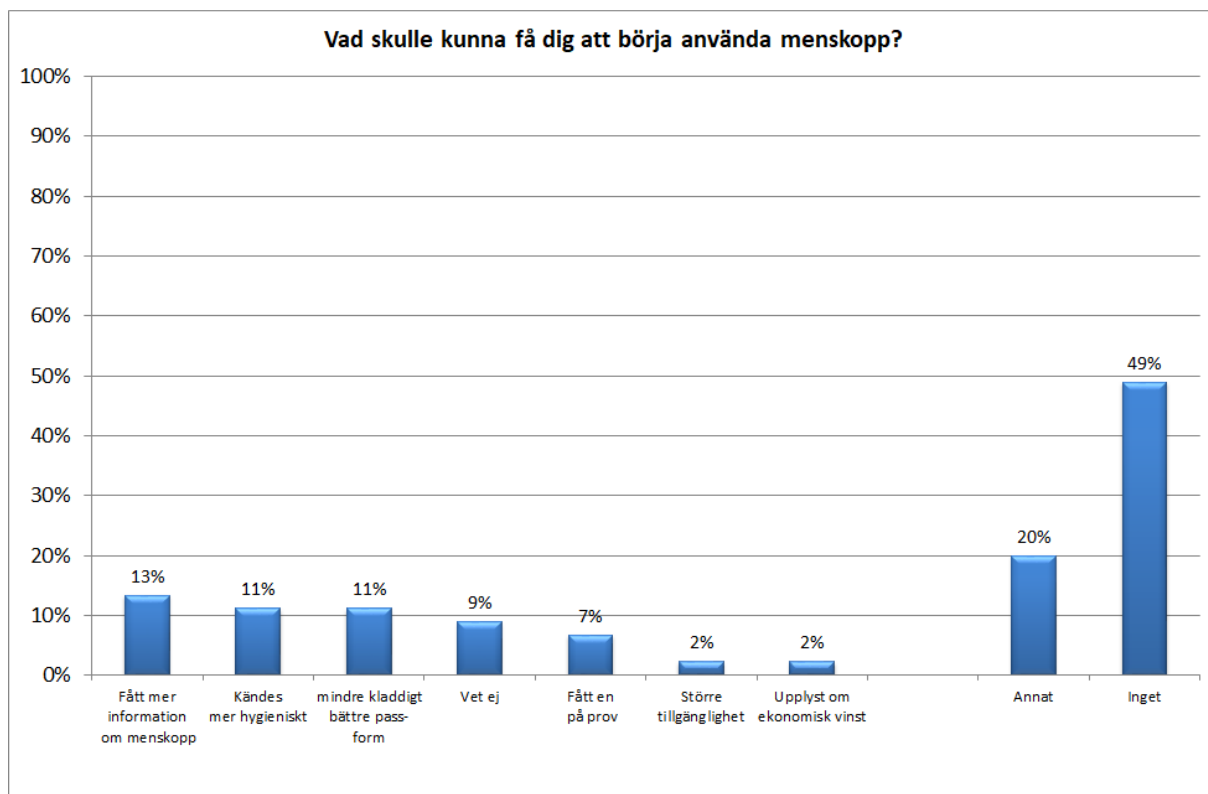
Många kommenterar även att det inte är ekonomiskt och miljömässigt försvarbart med inköp då de använder så få batterier om året.

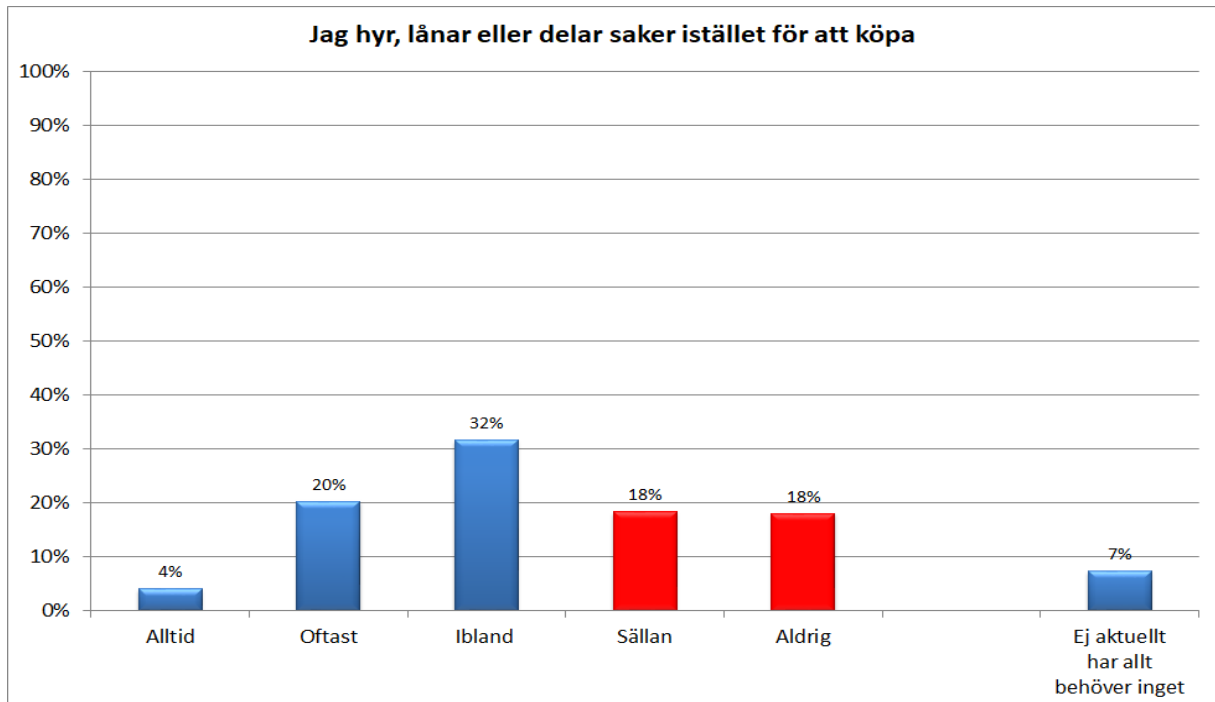
Det här var en fråga som många valde att inte svara på, det kändes för intimt att prata om. Underlaget är därmed mycket litet (57 personer) och skall ses som indikationer.

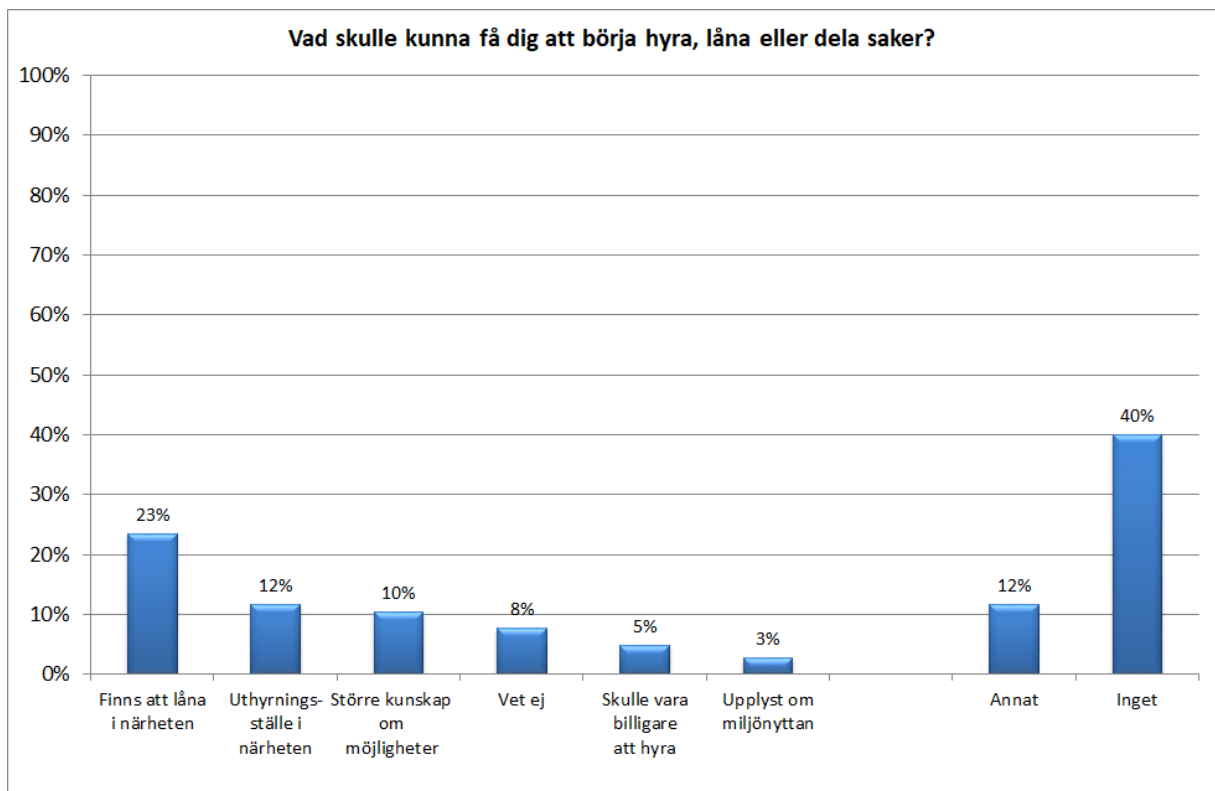
46 personer har svarat på vad som skulle kunna få dem att använda menskopp i större utsträckning, hälften av dessa svarar att ingenting skulle kunna få dem till det. Kunskap, information och tillgänglighet är vad som kan få kvinnor att börja använda menskopp.

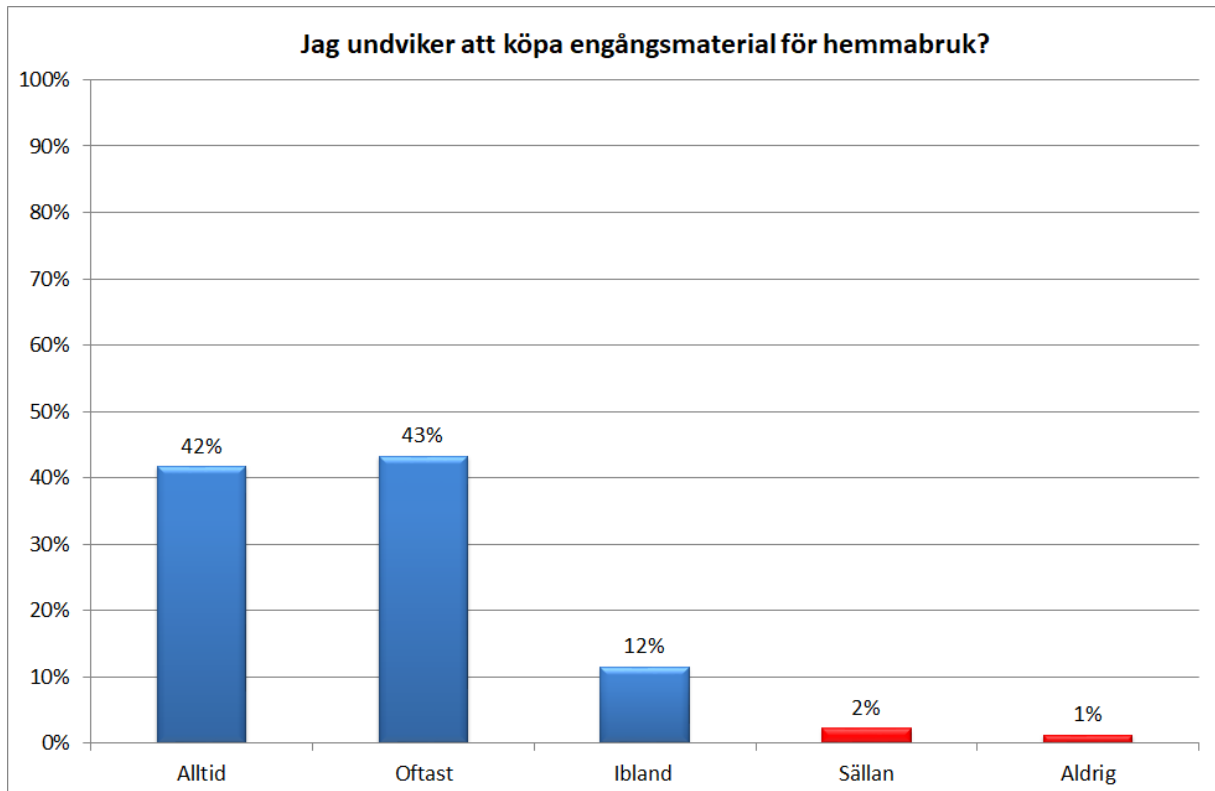
36% uppger att de sällan/aldrig hyr, lånar eller delar saker istället för att köpa egna saker de inte använder ofta.

Närhet och tillgänglighet skulle kunna få göteborgarna att börja låna, hyra eller dela saker. Det kommenteras att "man tycker om att äga saker" och att det känns omständligt att springa runt och låna saker.

Det är ytterst små andelar som uppger att de sällan eller aldrig väljer bort engångsmaterial. Här har vi givit exempel på olika engångsmaterial så som (t ex engångsmuggar, -bestick, -tallrikar, -sugrör, plast- och aluminiumfolie, plastpåsar, engångsrakhyvel, tops mm).

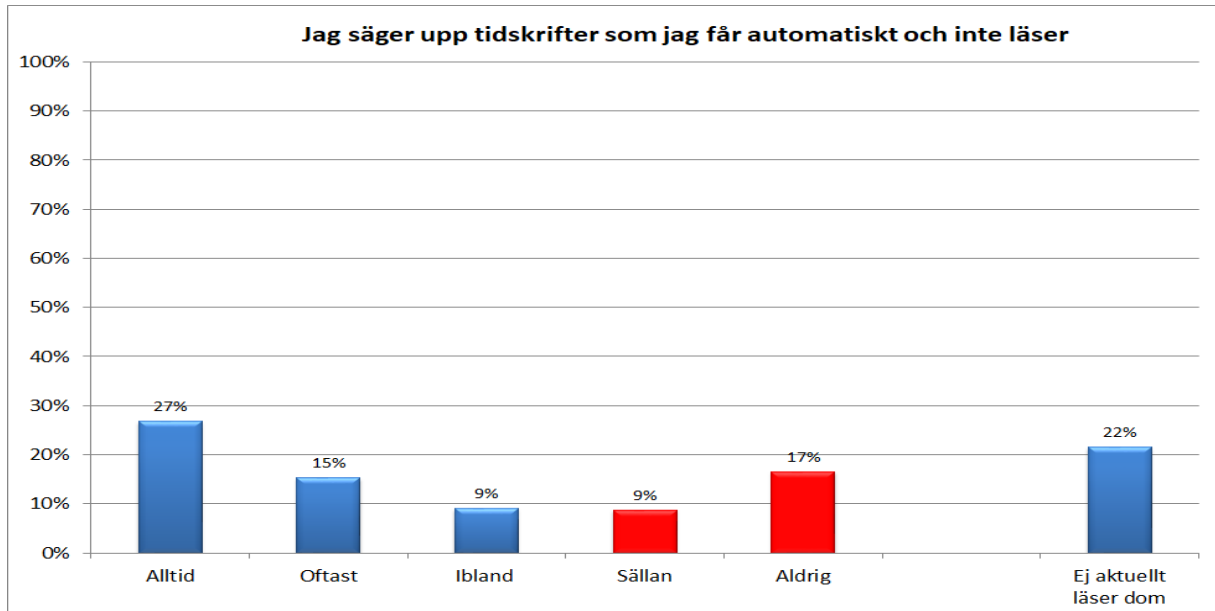
De få personer (14) som svarat på vad som skulle kunna få dem att undvika engångsmaterial säger att de skulle sluta med det om

1. Det fanns bättre alternativ som fungerade lika bra.
2. De inte var så lata och bekväma.

Här tror jag att många har svårt, trots att vi givit exempel, att verkligen tänka på alla sina engångsartiklar och genom kommentarerna verkar det som människor oftast tänkt på engångstallrikar och engångsbestick. Detta är inget jag VET men en känsla som intervjuarna förmedlat till mig.

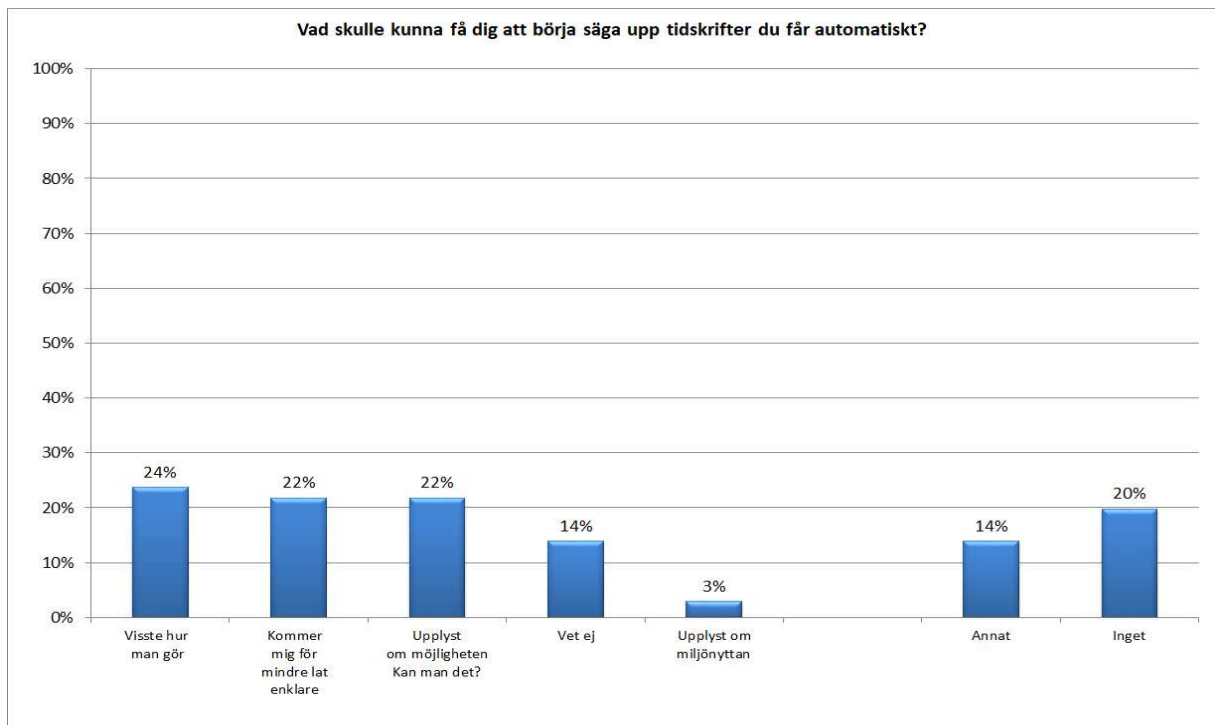
26% uppger att de aldrig eller sällan säger upp tidskrifter som de får automatiskt men inte läser. 22% uppger att det inte är aktuellt för de vill läsa dem och gör det.

Om samtliga göteborgare som svarat sällan eller aldrig skulle säga upp tidskrifter de får automatiskt men inte läser skulle det årligen innebära 423 000 kilo mindre avfall i Göteborg.

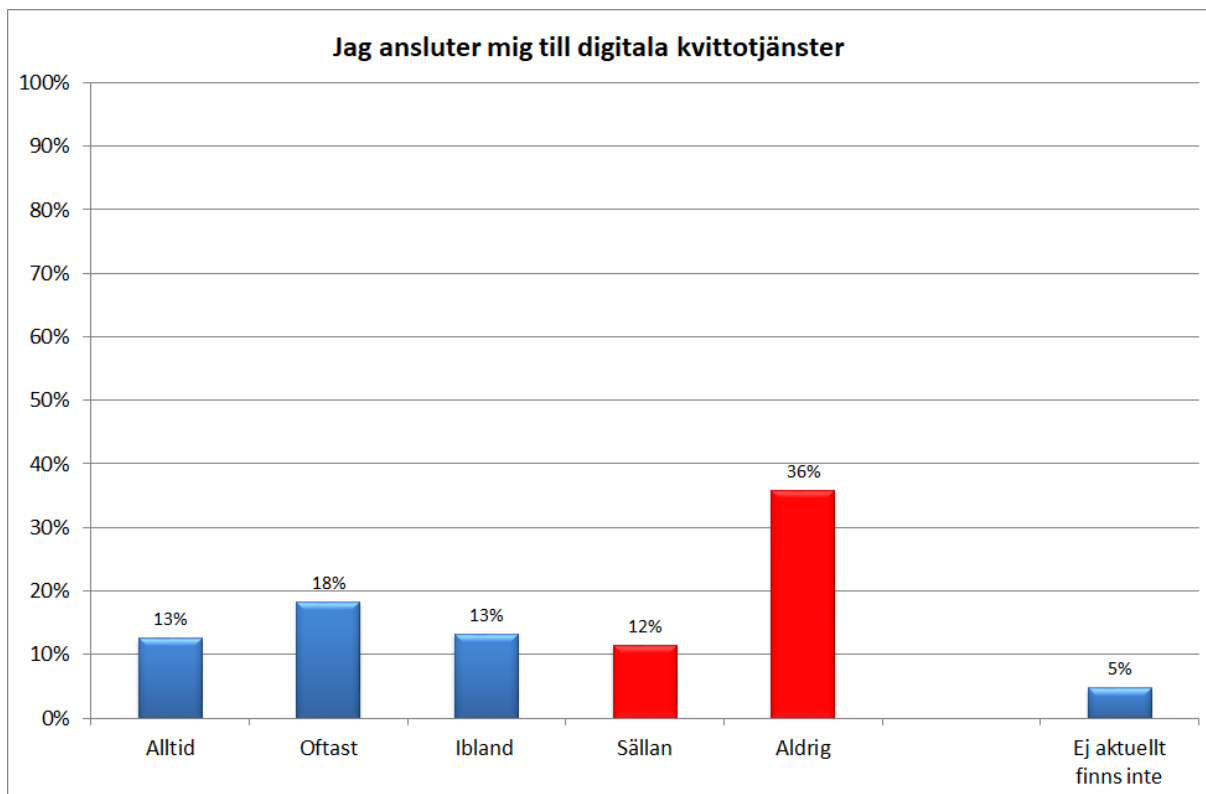

Många svarar att de inte har kunskapen om hur man går tillväga och har inte vetat om att det går att säga upp gratistidningar.

Det kommenteras även att det inte är så lätt att sluta få dem. Trots att de ringt och sagt att de ej vill ha tidningarna så delas de ut ändå.

Digitala kvittotjänster är det små andelar som ansluter sig till, hälften svarar att de sällan/aldrig gör det.

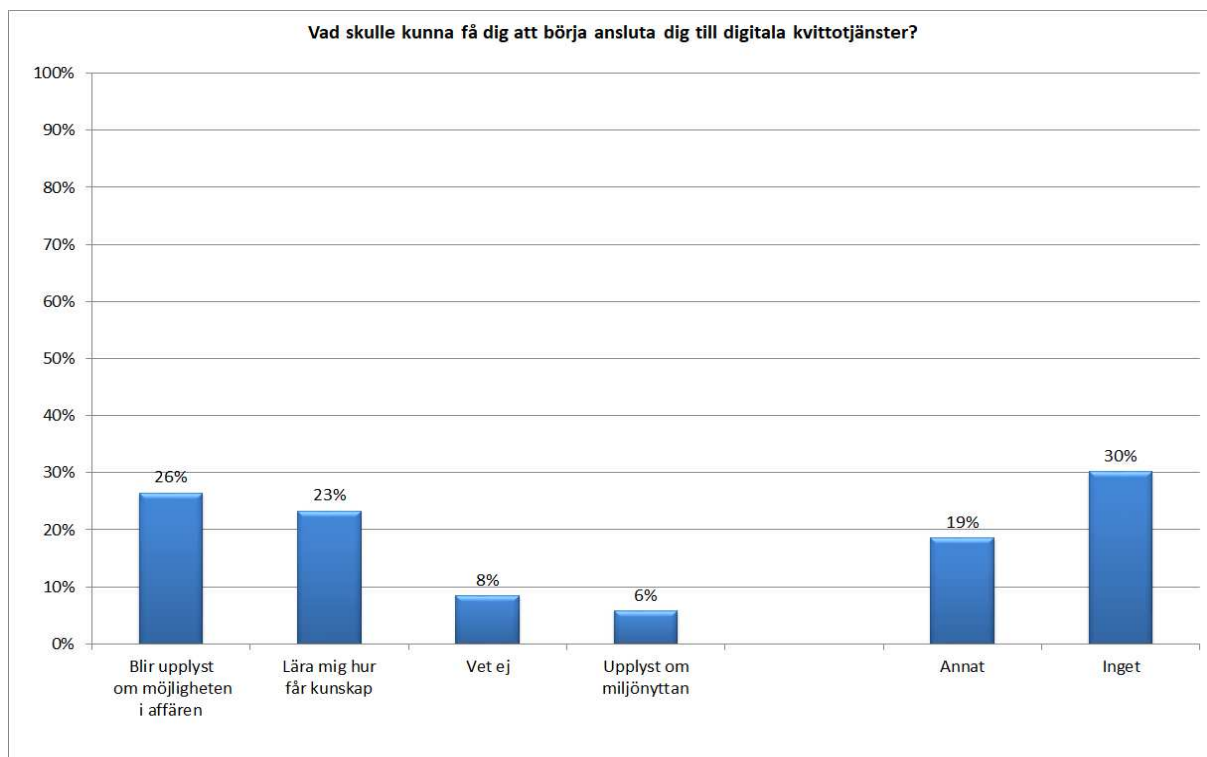
22% i den yngsta åldersgruppen svarar att de alltid anmäler sig till digitala kvittotjänster, motsvarande i den äldsta åldersgruppen är 6%.

Jag ansluter mig till digitala kvittotjänster

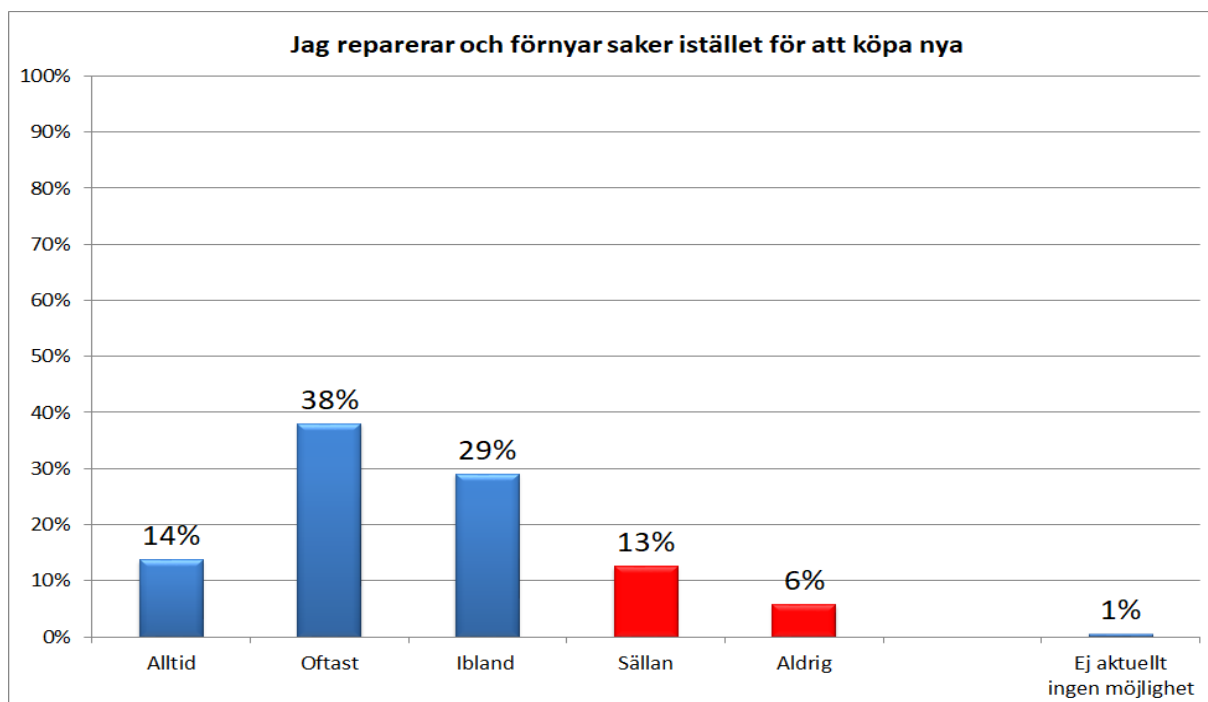
	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej ingen åsikt	Ej aktuellt finns inte
Upp till 45 år	22%	25%	12%	15%	23%	2%	1%
46 till 65 år	14%	24%	14%	9%	34%	3%	2%
Över 65 år	6%	11%	13%	11%	45%	4%	9%

Det som skulle få människor att börja ansluta sig till digitala kvittotjänster handlar till stor del om kunskap om hur man ska göra det. Människor vill bli upplysta om möjligheten i affären.

Många kommenterar att de vill ha ett papperskvitto eftersom de då kan kontrollera belopp och att allt stämmer redan i affären. Dålig datavana är ett annat hinder för digitala kvittotjänster.

Cirka 20% uppger att de sällan eller aldrig reparerar och förnyar saker istället för att köpa nya.

Tabellen nedan visar åldersgrupper, enbart 2% av personerna upp till 45 år uppger att de alltid reparerar saker istället för att köpa nya. I den äldsta åldersgruppen uppger 22% att de alltid reparerar och förnyar saker istället för att köpa nya.

Jag reparerar och förnyar saker istället för att köpa nya

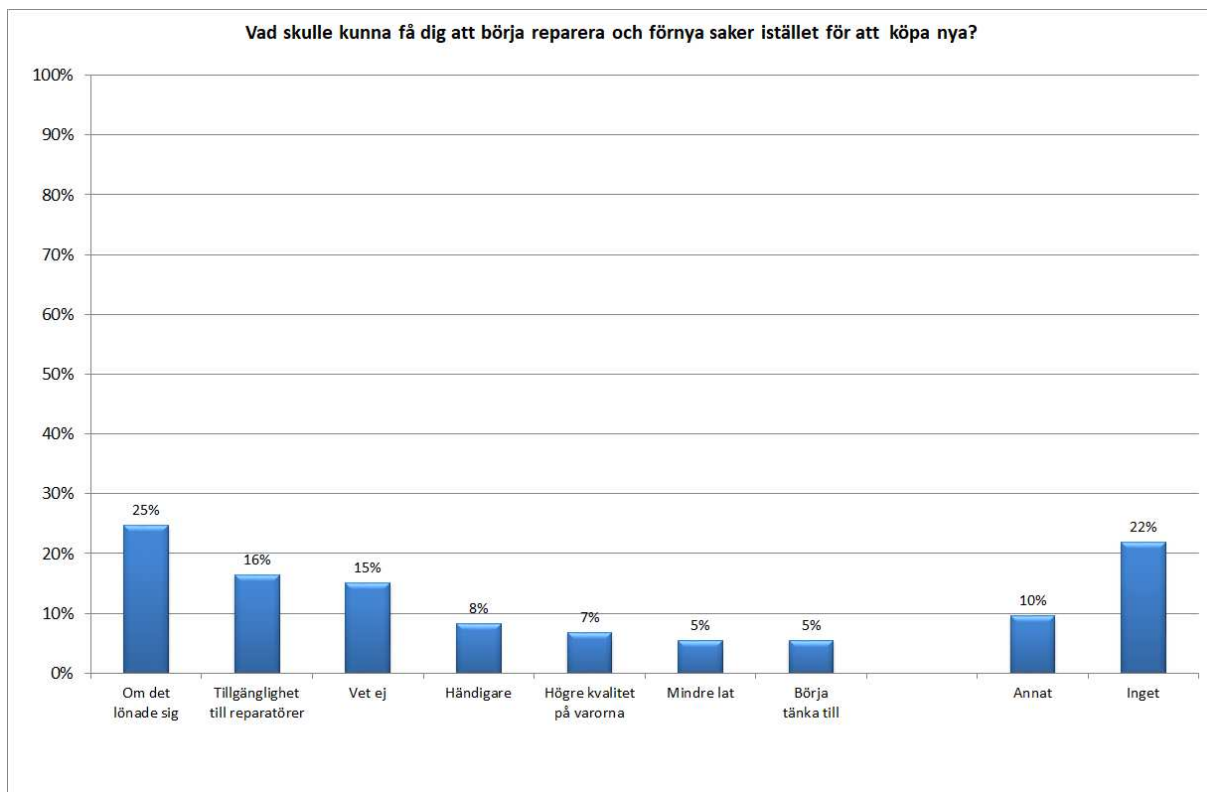
	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig
Upp till 45 år	2%	39%	34%	18%	8%
46 till 65 år	12%	39%	30%	11%	5%
Över 65 år	22%	37%	25%	9%	5%

Hushåll med månadsinkomst upp till 25 000 kronor reparerar och förnyar saker i större utsträckning (20%) än hushåll med månadsinkomst över 60 000 kronor (7%).

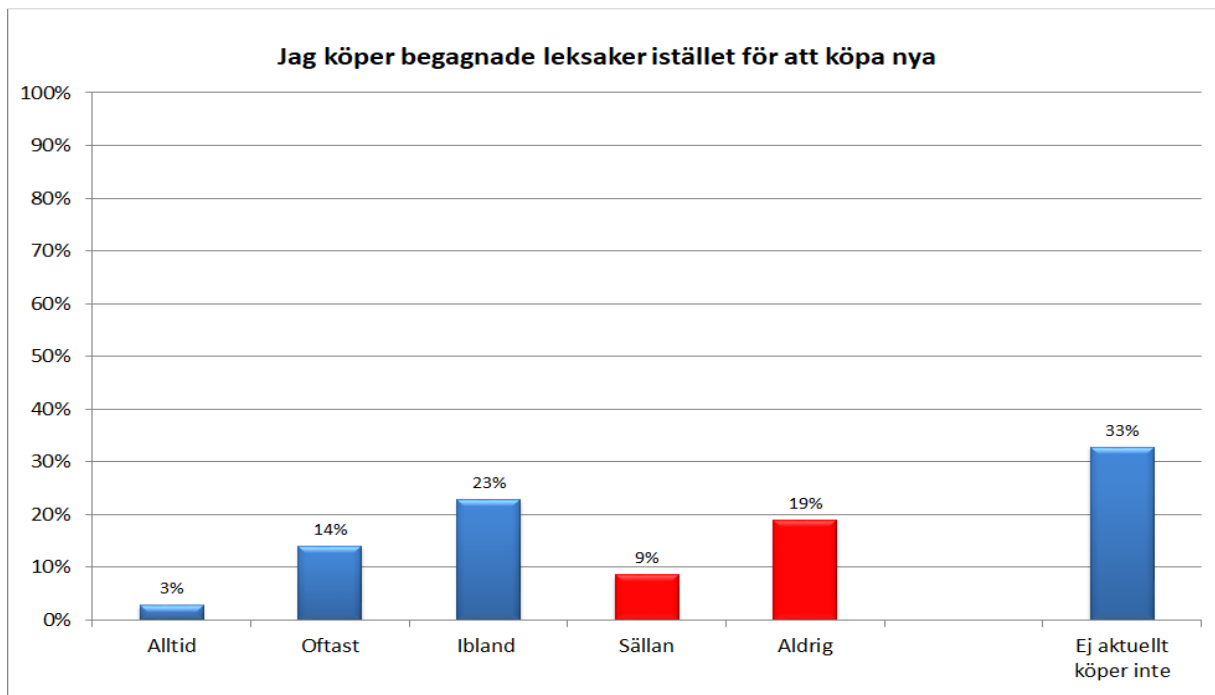
Jag reparerar och förnyar saker istället för att köpa nya

	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig
Hushållets månadsinkomst upp till 25 000	20%	36%	20%	12%	11%
Hushållets månadsinkomst 26 000 till 60 000	8%	43%	29%	13%	6%
Hushållets månadsinkomst över 60 000	7%	39%	38%	13%	2%

Det anses vara för dyrt att laga och reparera. Det är många gånger billigare att köpa en ny vara, skulle det löna sig och vara billigare svarar 25% att de skulle börja reparera saker i större utsträckning.

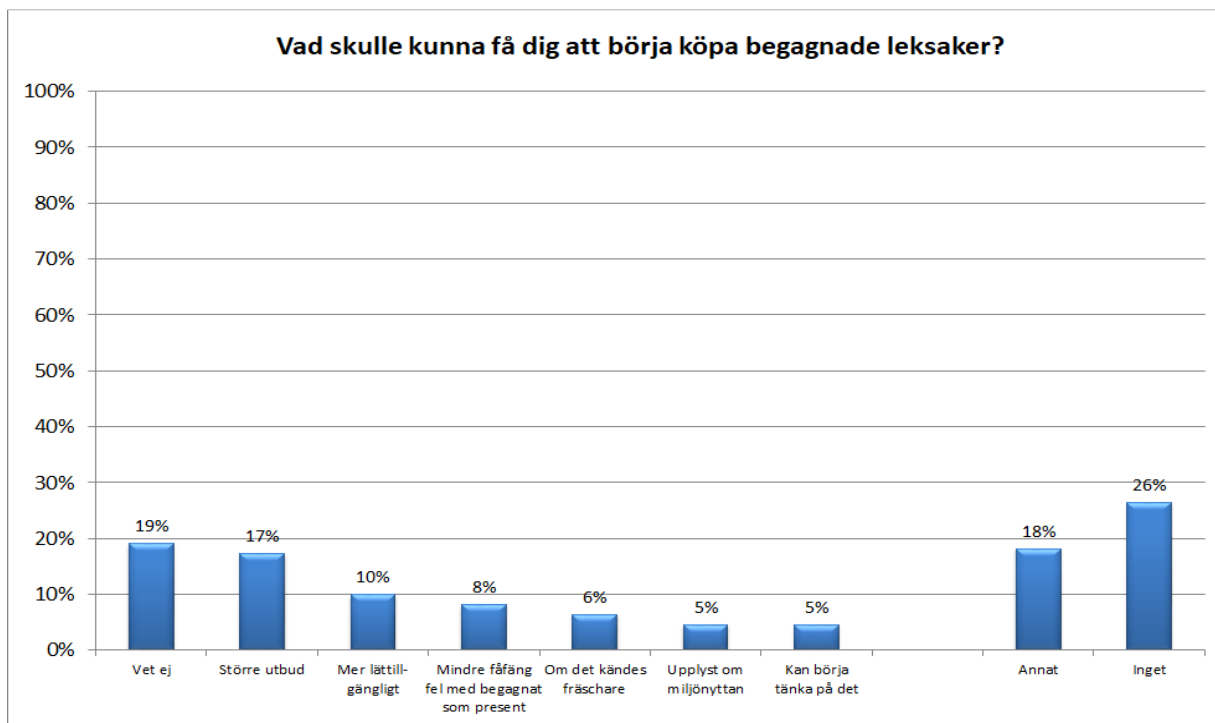

28% uppger att de sällan eller aldrig köper begagnade leksaker.

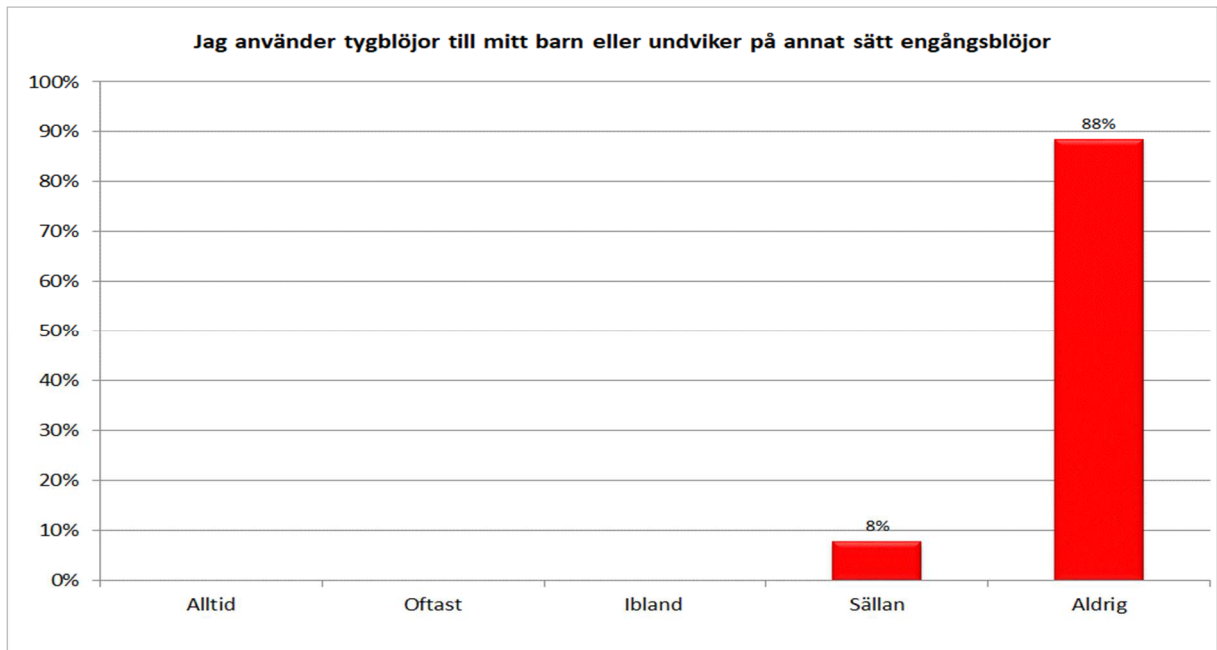

Majoriteten av dem som i dagsläget inte köper begagnade leksaker svarar att ingenting skulle kunna få dem att köpa begagnade leksaker. Det som skulle kunna få övriga att börja göra det är om det fanns ett större utbud, det kommenteras att det man önskar köpa inte alltid finns på begagnatmarknaden.

De som köper leksaker som presenter anser att det känns fel att ge bort begagnade saker och kommenterar att de borde finnas en diskussion runt fördelarna med detta.

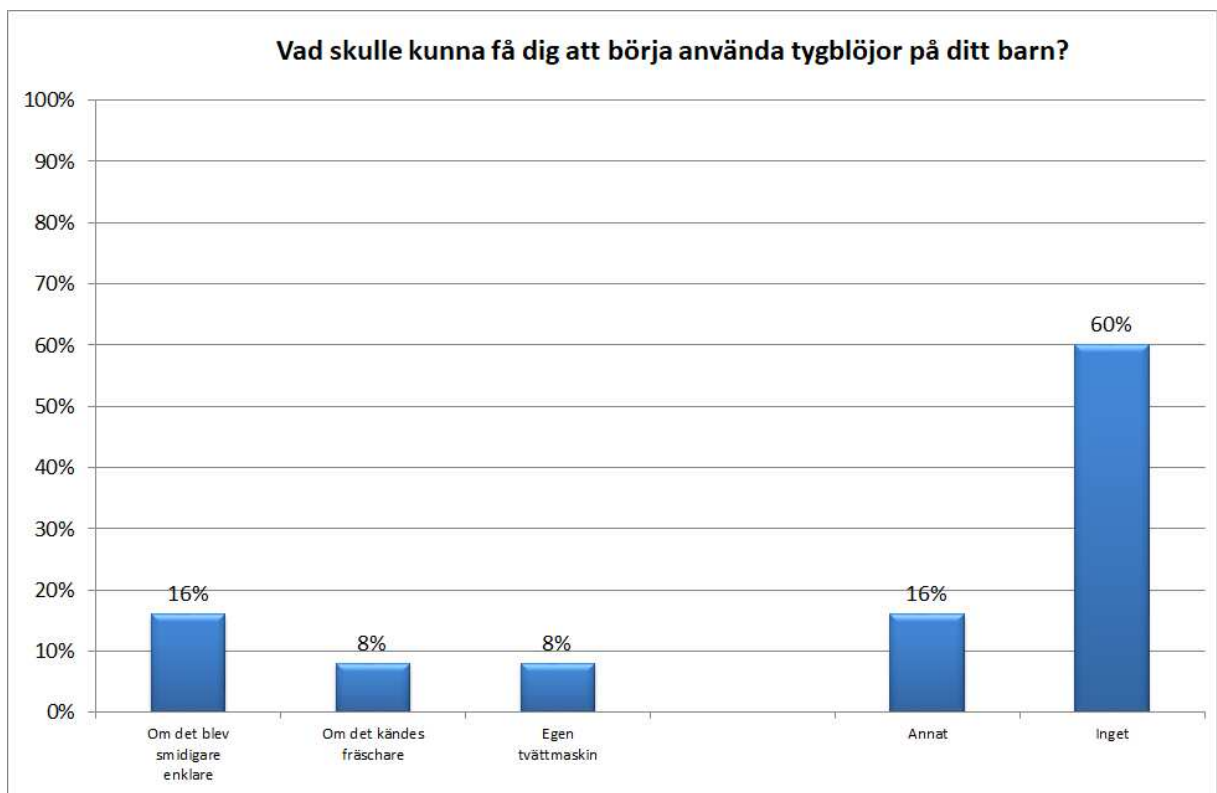

Enbart ett fåtal (26 personer) har inledningsvis uppgett att de har "blöjbarn" i hushållet. I stort sett ingen av dessa använder tygblöjor till sitt barn.

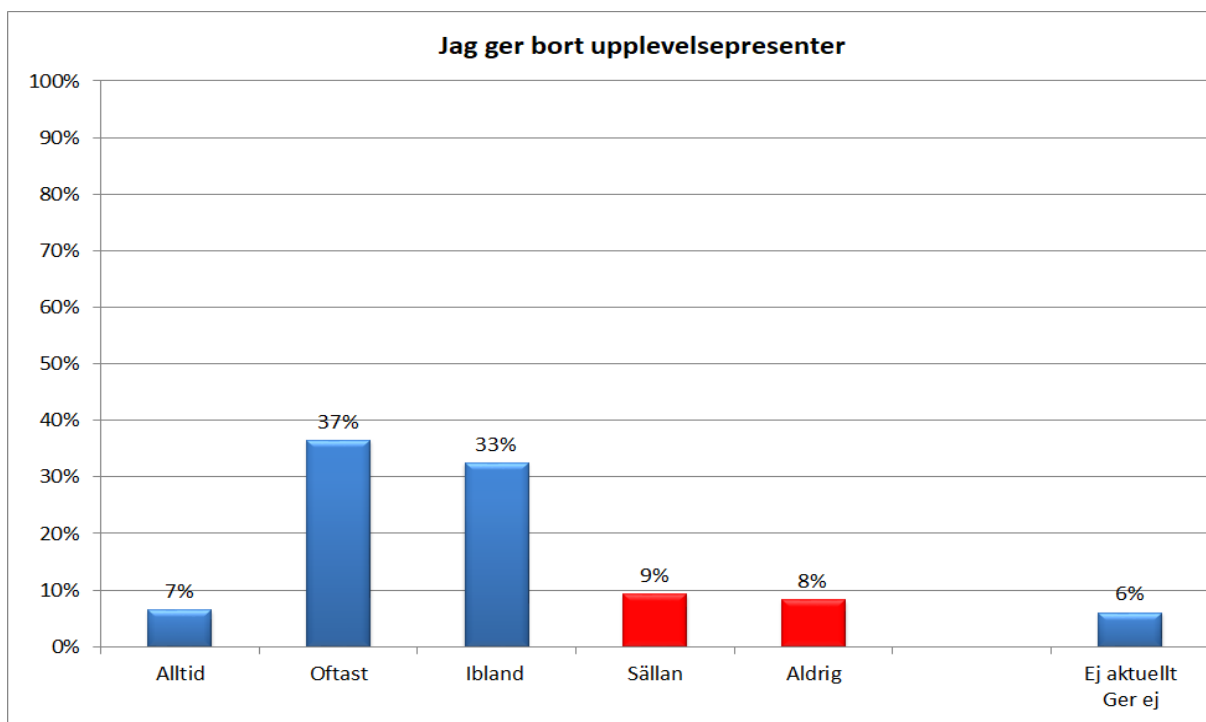

Majoriteten av dem som inte använder tygblöjor till sitt barn uppger att ingenting skulle kunna få dem att göra det. Det förekommer kommentarer om svårigheter då barnen går på förskola och hur det då skall hanteras.

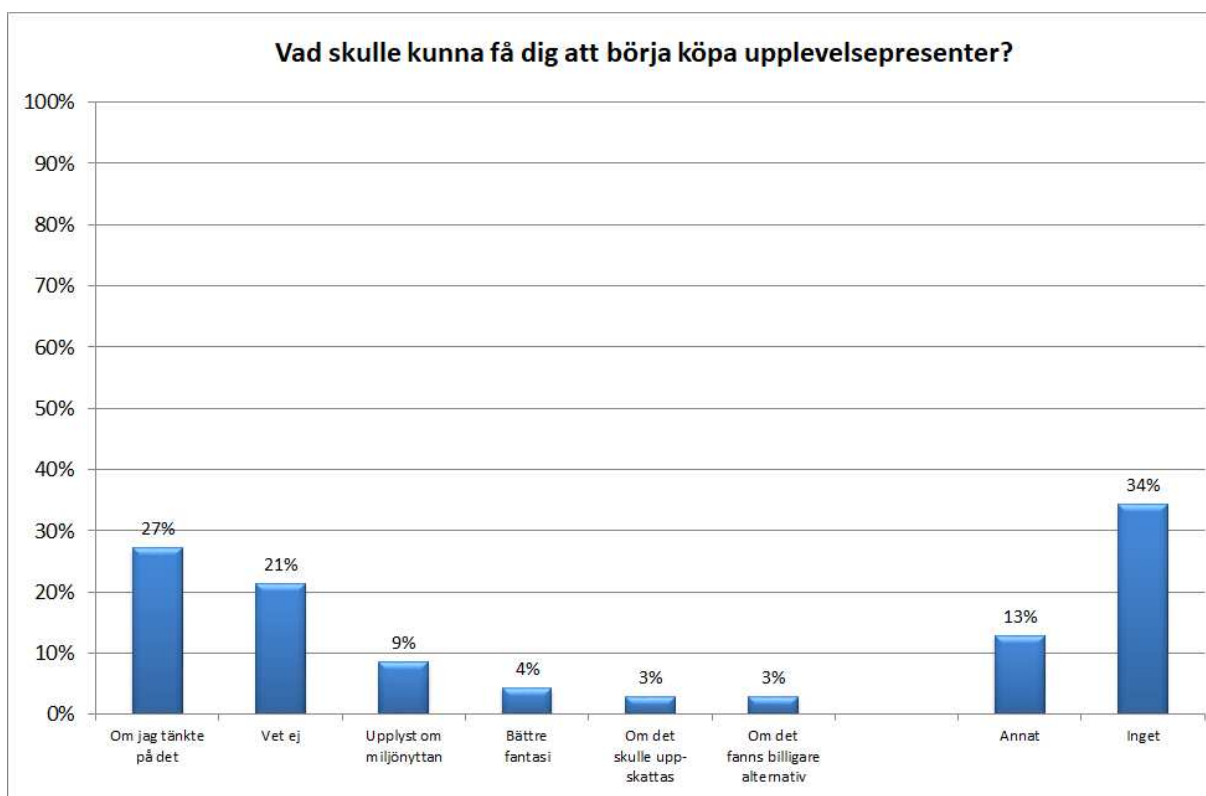
Det anses inte heller hygieniskt att tvätta tygblöjor i familjens tvättmaskin där annat sedan skall tvättas.

Relativt stora andelar uppger att de alltid/oftast ger bort upplevelsepresenter, det kommenteras dock att detta inte har med tanke på förebyggande av avfall att göra, snarare att de i bekantskapskretsen brukar göra det.

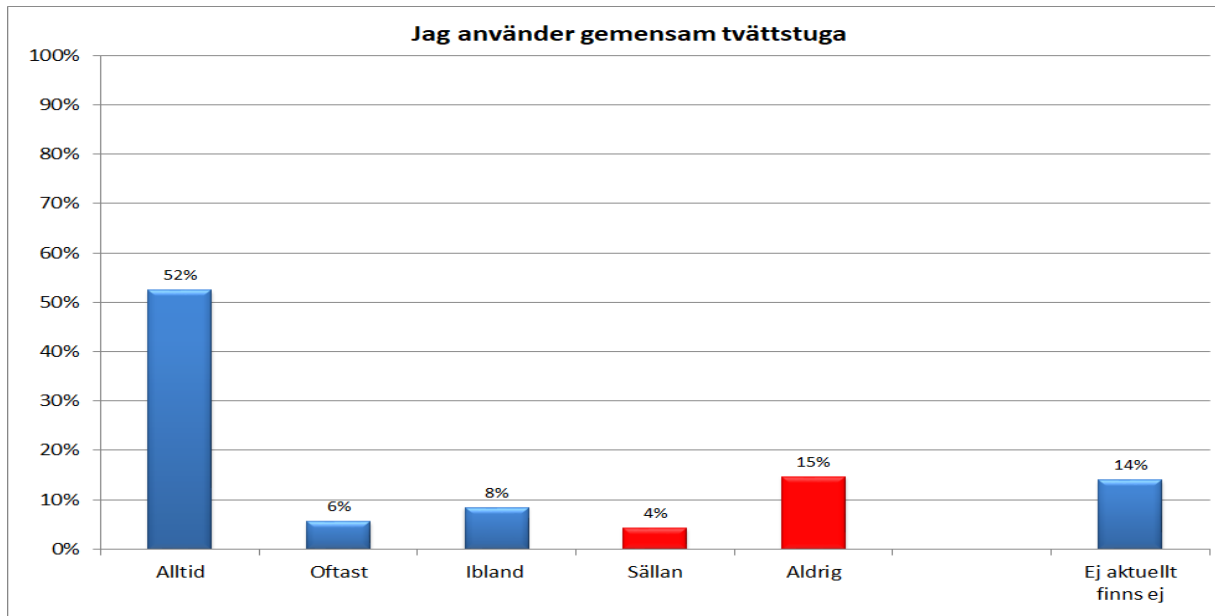

Majoriteten av dem som inte ger bort upplevelsepresenter svarar att inget skulle få dem att börja köpa upplevelsepresenter, det är inget man tänker på, fantasin är för dålig och de alternativ som finns anses vara för dyra.

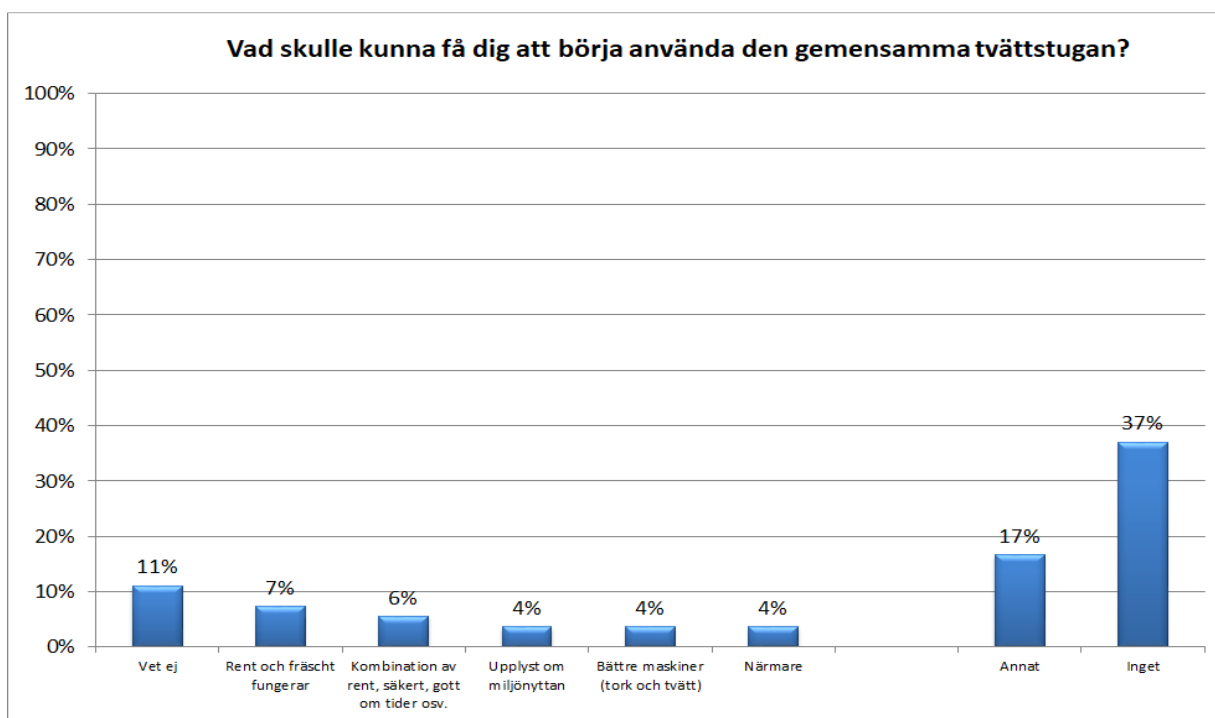
Var femte person som bor i bostadsrätt eller hyreslägenhet använder sällan eller aldrig den gemensamma tvättstugan som finns. Här förstår människor inte riktigt vad detta har med avfallsförebyggande att göra, det måste förklaras

1. Färre tvättmaskiner behöver tillverkas.
2. Mindre energi och vatten går åt.
3. Mindre farligt avfall när maskinen skrotas.

Majoriteten av dem som inte använder den gemensamma tvättstugan svarar att ingenting skulle få dem att göra det.

Det anses vara svårt med tider, skitiga maskiner med hund- och katthår och dessutom gör "livspusslet" att tiden inte räcker till.

Efter alla dessa avfallsförebyggande åtgärder, många åtgärder som respondenterna inte reflekterat över tidigare, ställde vi frågan...

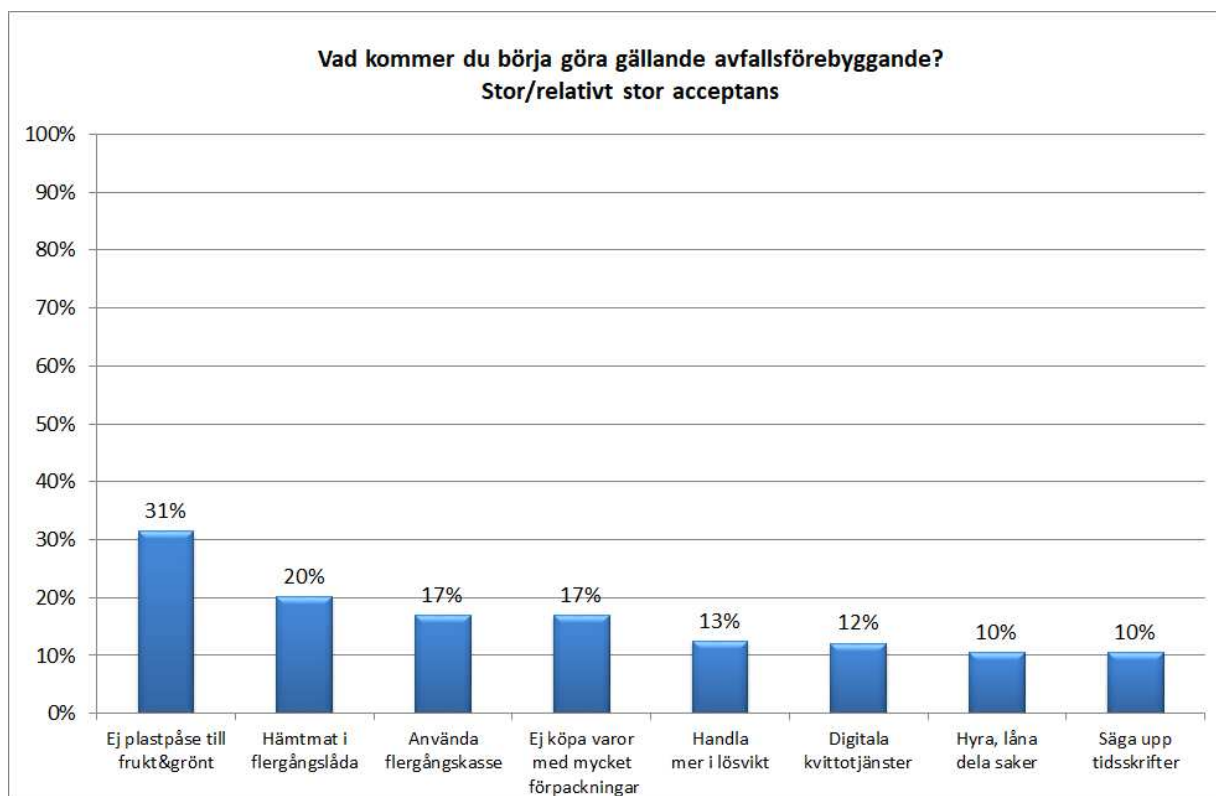
..."Efter allt det vi pratat om är det något som "plingar till" inom dig och du tänker att detta skall jag börja/sluta med"?

62% svarade ja på denna fråga och nedanstående diagram visar vad som i störst utsträckning "slog an" hos respondenterna.

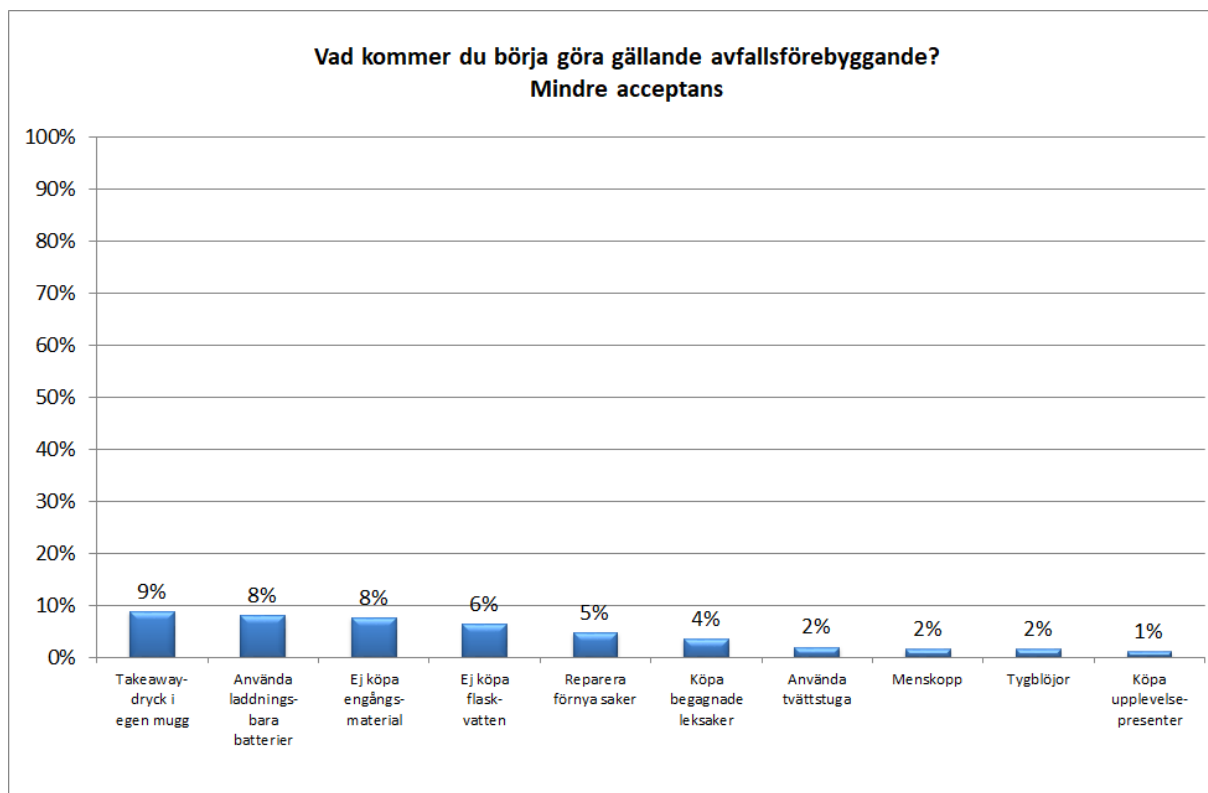
En del av de kommentarer vi fick var, citat:

- *"Utifrån de frågor som ställts tidigare kan jag tänka mig att minska mitt avfall på flera av de punkter som räknades upp".*
- *Vill bli mer kunnig om detta och verkligen minska. Ska ta till mig detta som vi talat om, här nu.*

Att sluta ta plastpåse till frukt och grönt var det som störst andel hade fått tankar om att sluta med. Hämtmat i flergångslåda, flergångskasse och att ej köpa varor med onödigt mycket förpackningar var andra åtgärder som stora andelar hade börjat fundera på under samtalet.

Nedanstående diagram visar åtgärder som en mindre andel hade "tagit till sig" under diskussionens gång.

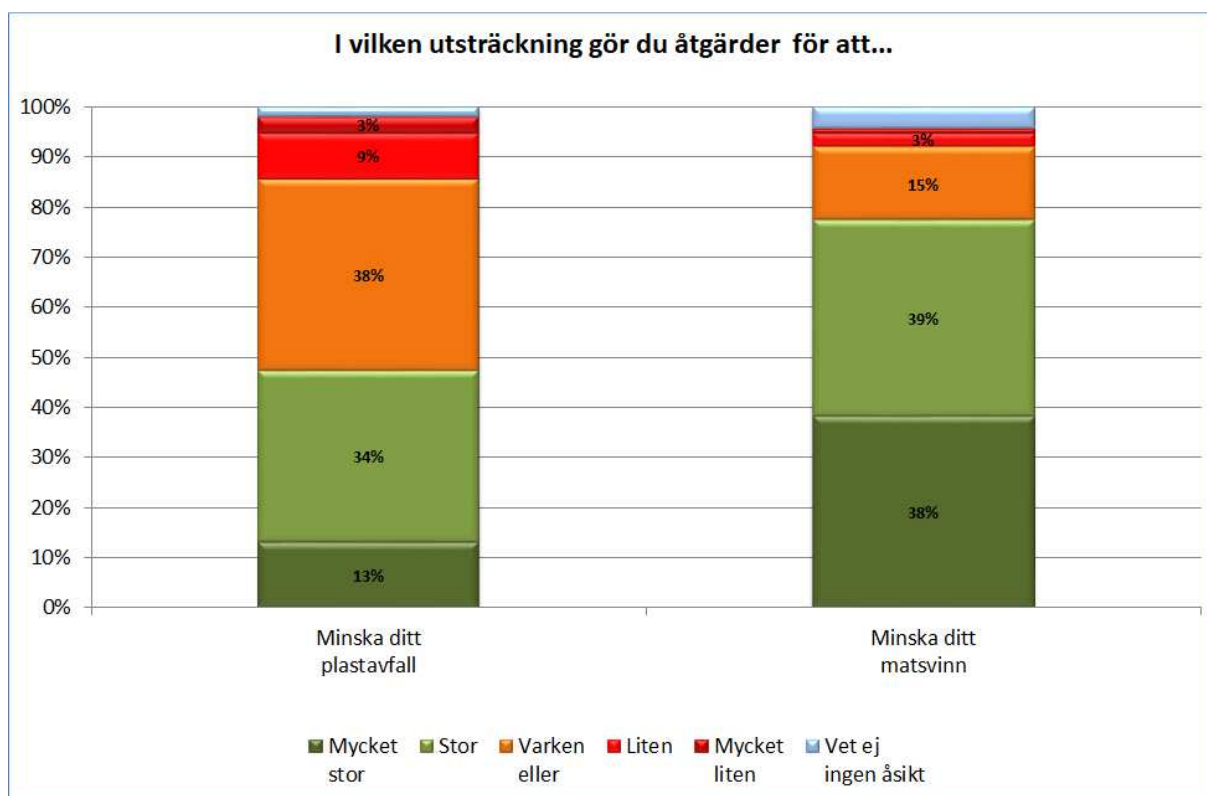
ÅTGÄRDER SOM GÖRS

Två direkta frågor ställdes, i vilken utsträckning...

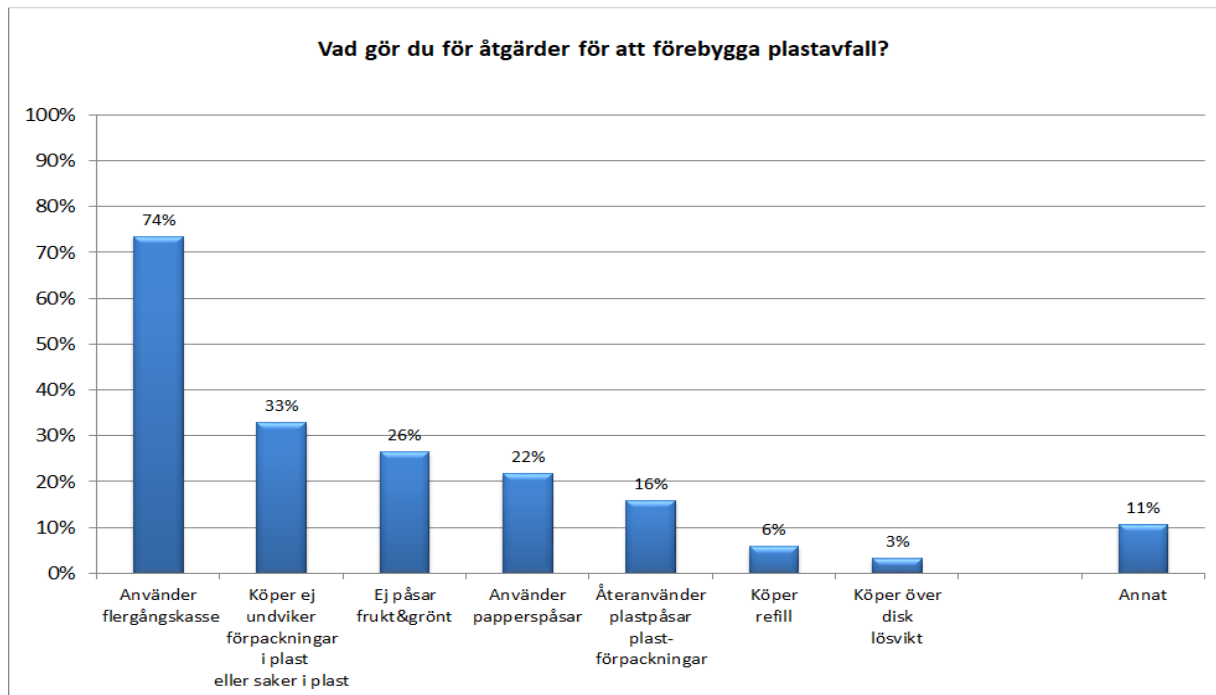
1. ...Gör du åtgärder för att minska ditt plastavfall
2. ...Gör du åtgärder för att minska ditt matsvinn

Skillnaderna är stora, hela 38% gör i mycket stor utsträckning åtgärder för att minska sitt matsvinn, motsvarande gällande att minska sitt plastavfall är 13%.

Det kan, utan att beläggas med undersökningsresultat, kanske vara så att det i slutändan handlar mycket om den egna plånboken snarare än om bara miljön.

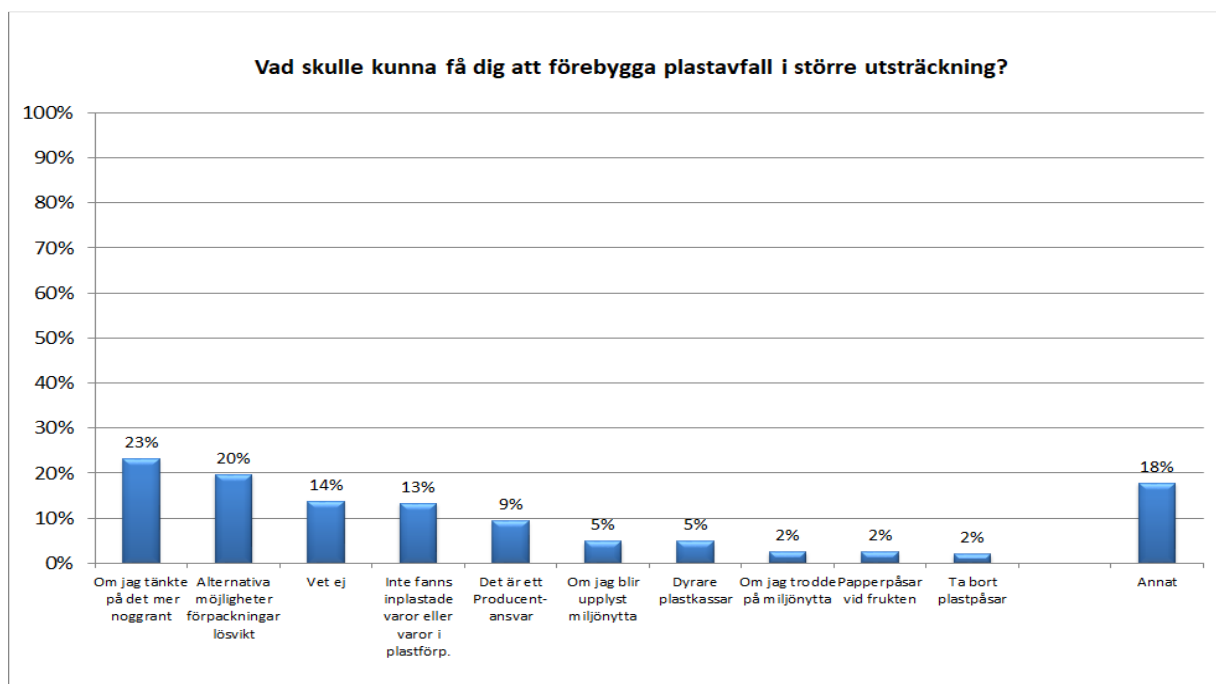

De som svarat att de i stor/mycket stor utsträckning gjorde åtgärder för att förebygga plastavfall svarade på vad de gjorde. Majoriteten svarar att de använder flergångskasse, detta ser ut att stämma då en stor majoritet av de som svarat att de använder flergångskasse även svarat att de alltid använder flergångskasse i början av intervjun.

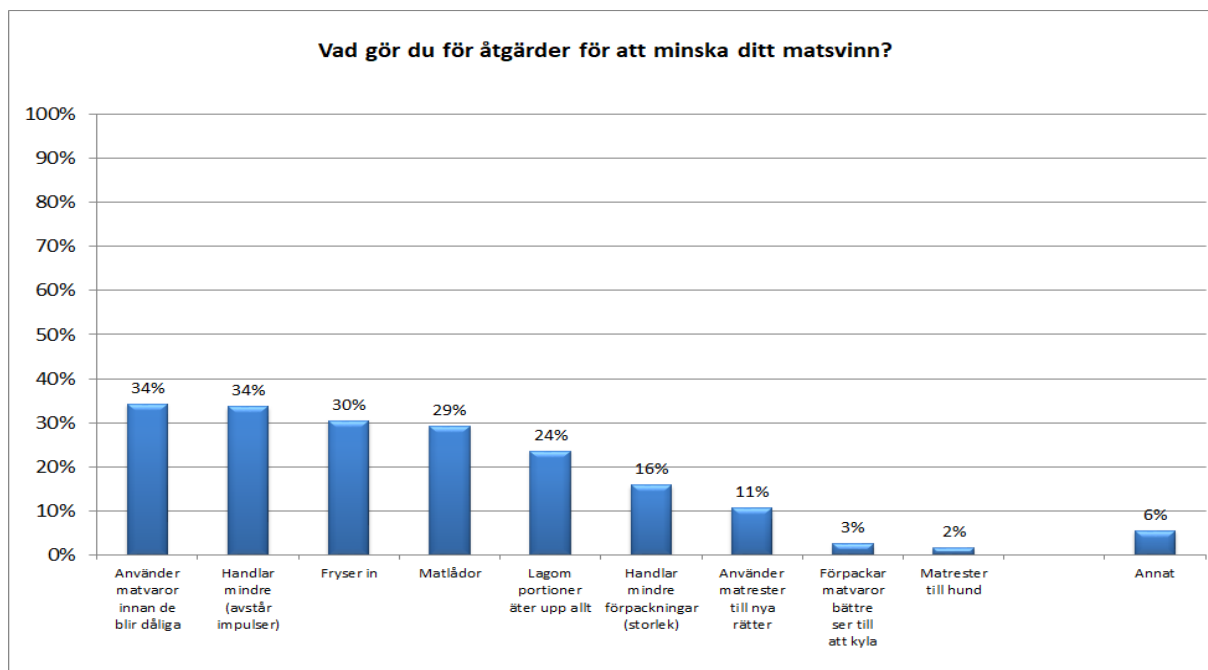
De som sagt att de inte gjorde åtgärder i större utsträckning svarade på vad som skulle kunna få dem att göra det i större utsträckning.

Åter igen är det den egna motivationen och förmågan att motivera sig själv som nämns i stor utsträckning, alternativ från producenternas sida med mindre plastförpackningar är något som efterfrågas.

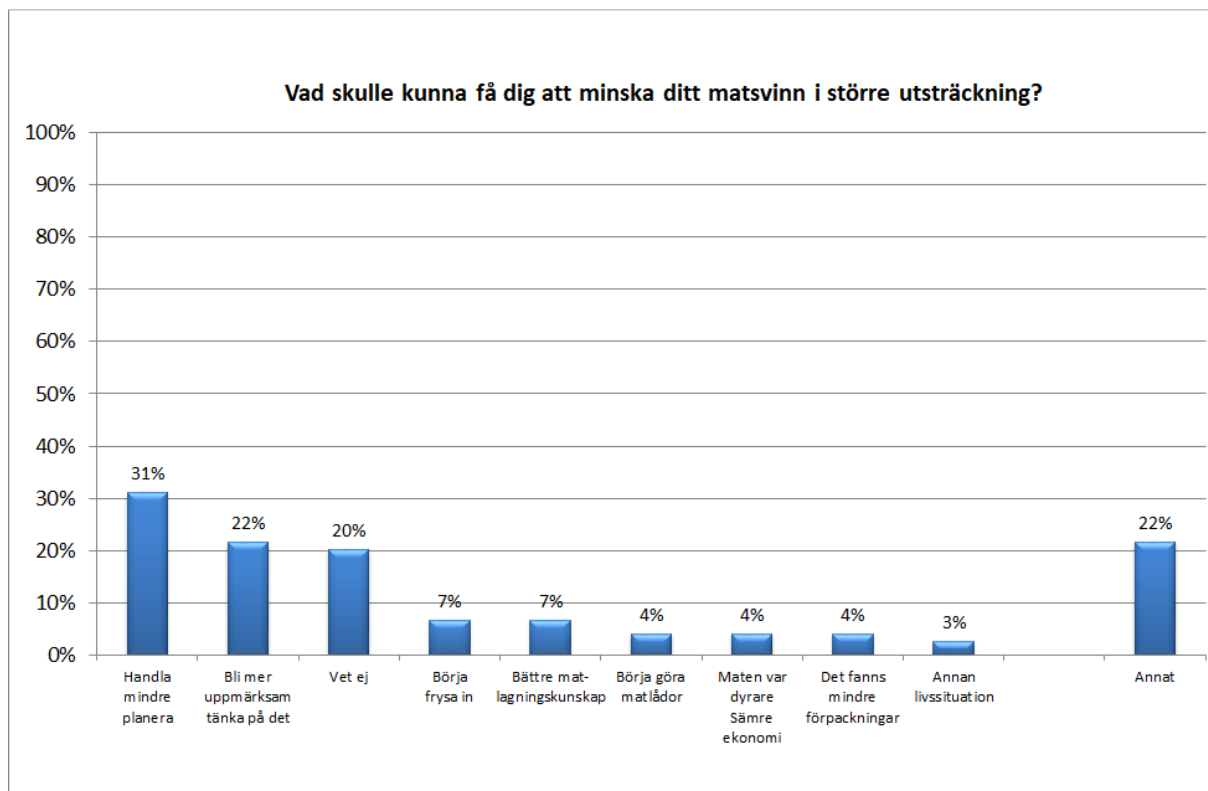

77% uppgav att de i stor/mycket stor utsträckning gör åtgärder för att minska sitt matsvinn. Vi frågade vad de gjorde.

Det är en kombination av att handla mindre och att verkligen använda allt innan det blir dåligt som flest kommenterar.

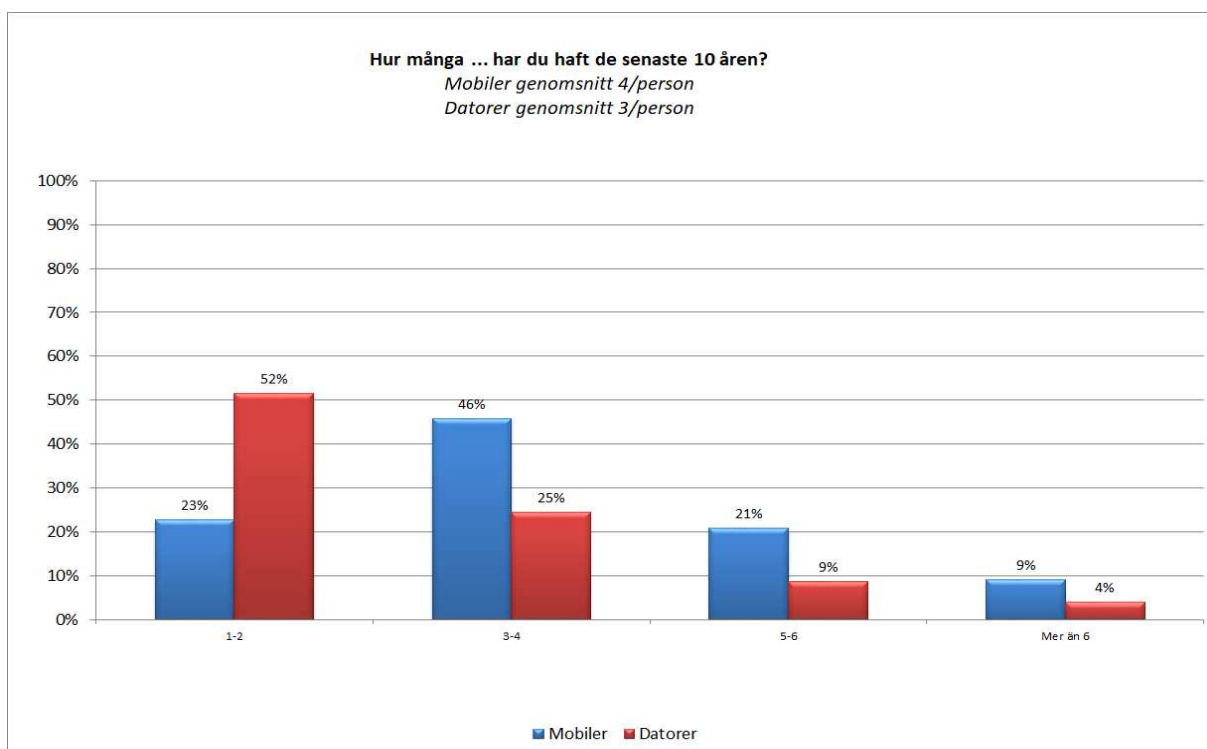

Då det handlar om matsvinn är det åter igen den egna förmågan som skulle kunna påverka till ett annat beteende. Jag måste lära mig planera så jag handlar mindre impulsivt och försöka bli mer uppmärksam, svarar majoriteten.

MOBILER OCH DATORER

Respondenterna svarade på hur många mobiler och datorer de haft de senaste 10 åren och resultaten visas i nedanstående diagram.

Både då det gäller mobiler och datorer är det, inte oväntat, de yngre åldersgrupperna som byter dessa oftast.

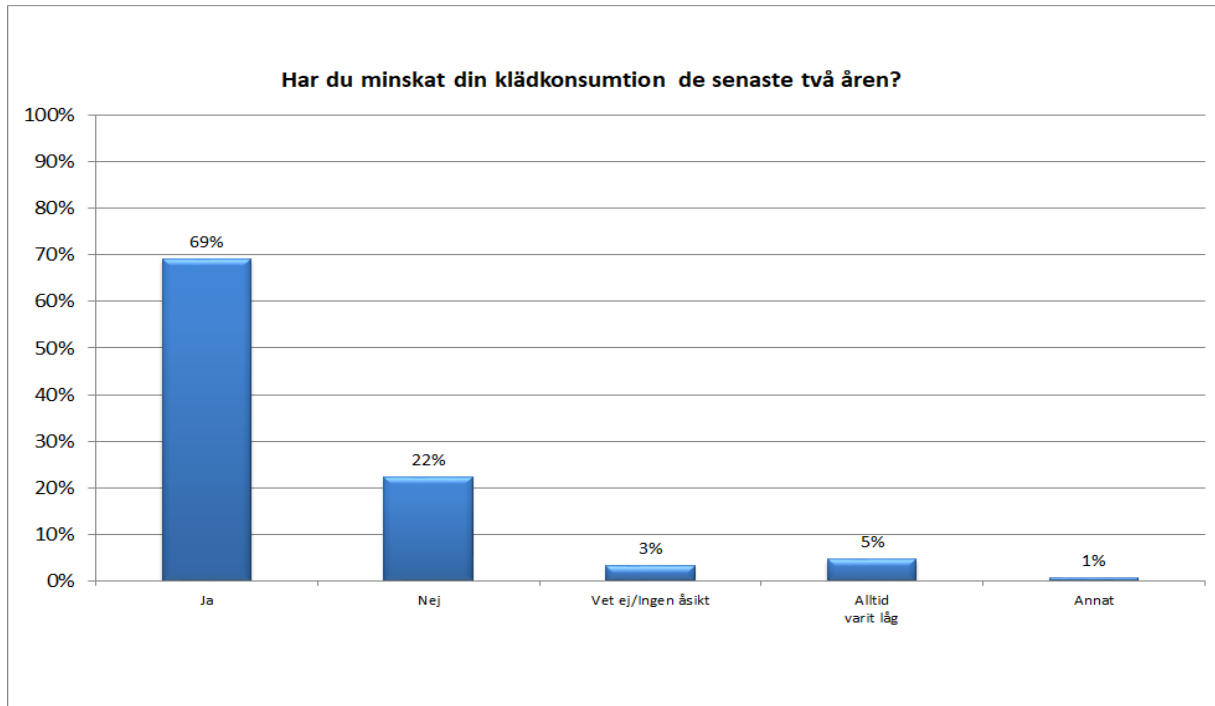
	Mobiler i genomsnitt/person de senaste 10 åren
Upp till 45 år	4,87
46 till 65 år	4,26
Över 65 år	3,15

	Datorer i genomsnitt/person de senaste 10 åren
Upp till 45 år	3,18
46 till 65 år	3,45
Över 65 år	2,21

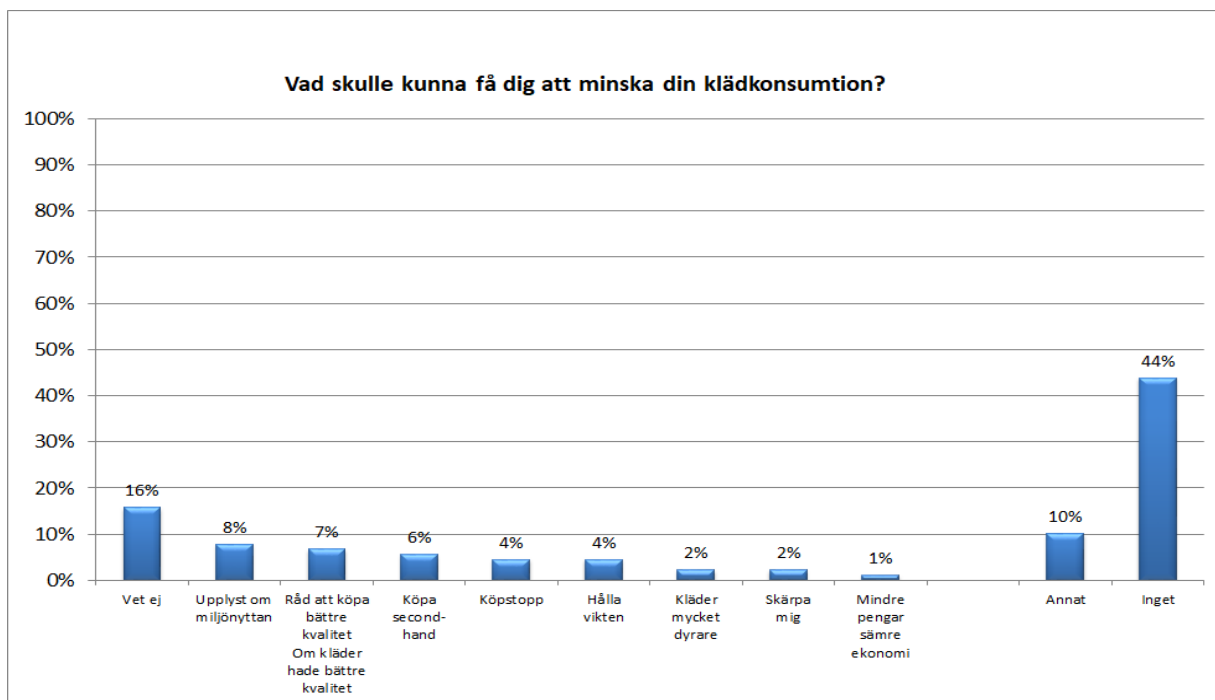
YTTERLIGARE ÅTGÄRDER

Nu följde fyra frågor som skulle besvaras med ja eller nej.

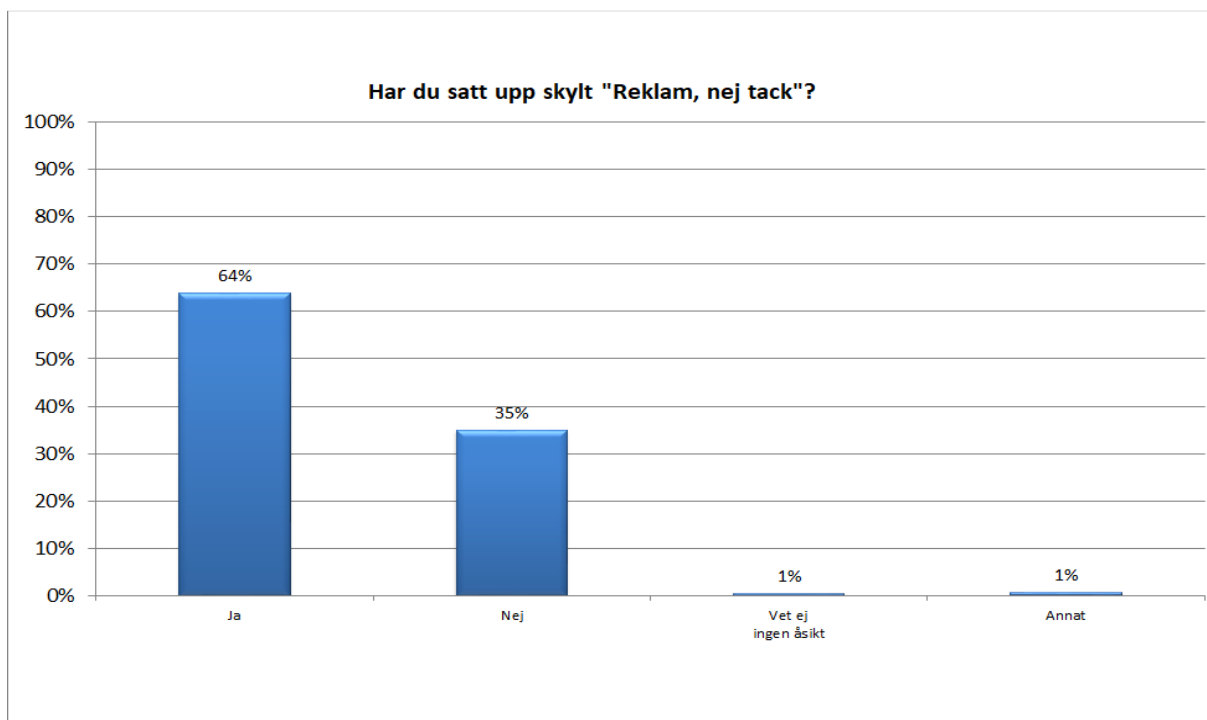
Har du minskat din klädkonsumtion de senaste två åren var den första frågan, hela 69% ansåg att de hade minskat sin klädkonsumtion.

Majoriteten av dem som inte minskat sin klädkonsumtion svarade att ingenting skulle kunna få dem att göra det i en framtid.

Har du satt upp en dekal med "Nej till reklam"? 35% uppgav att de inte gjort detta. Det finns cirka 267 000 hushåll i Göteborg enligt Göteborg Stads hemsida. Varje hushåll får i genomsnitt 50 kilo direktreklam per år, då 35% inte avsagt sig reklamen innebär det att cirka 4 670 ton direktreklam delas ut per år.

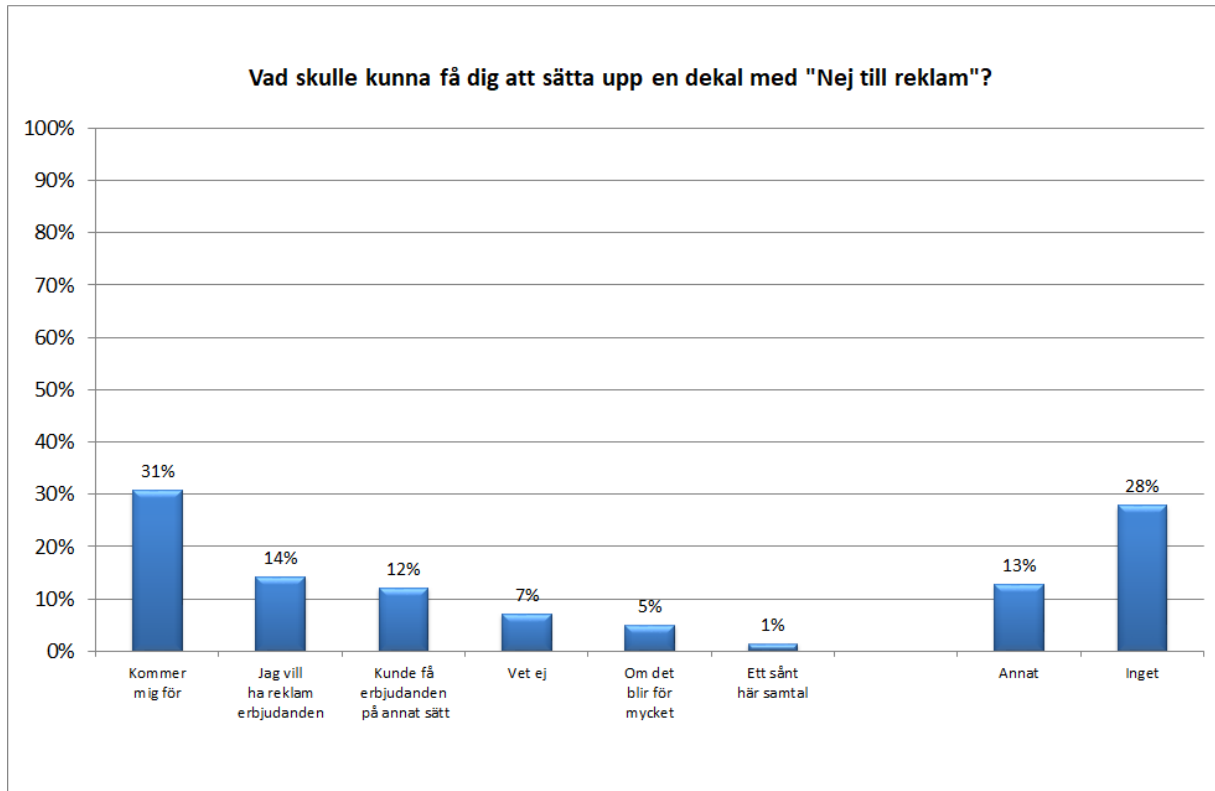
I den yngsta åldersgruppen har en markant större andel satt upp nej till reklam.

Har satt upp skylt "Reklam nej tack"

	Ja	Nej
Upp till 45 år	84%	15%
46 till 65 år	57%	42%
Över 65 år	54%	44%

28% uppger att ingenting skulle få dem att sätta upp "nej till reklam". Det absolut vanligaste svaret är att de som ännu inte satt upp "nej till reklam" skulle göra det bara "de kom sig för".

Det diskuteras att det behövs information gällande detta och att det i ett utskick kunde komma med enhetlig skylt till samtliga i huset/området. Det handlar om, "det oöverkomliga" i att ta sig till affären, köpa skylten och sedan dessutom komma sig för att sätta upp den.

Initialt diskuterade vi hur respondenterna skulle uppfatta följande frågor, som skulle besvaras med ja eller nej.

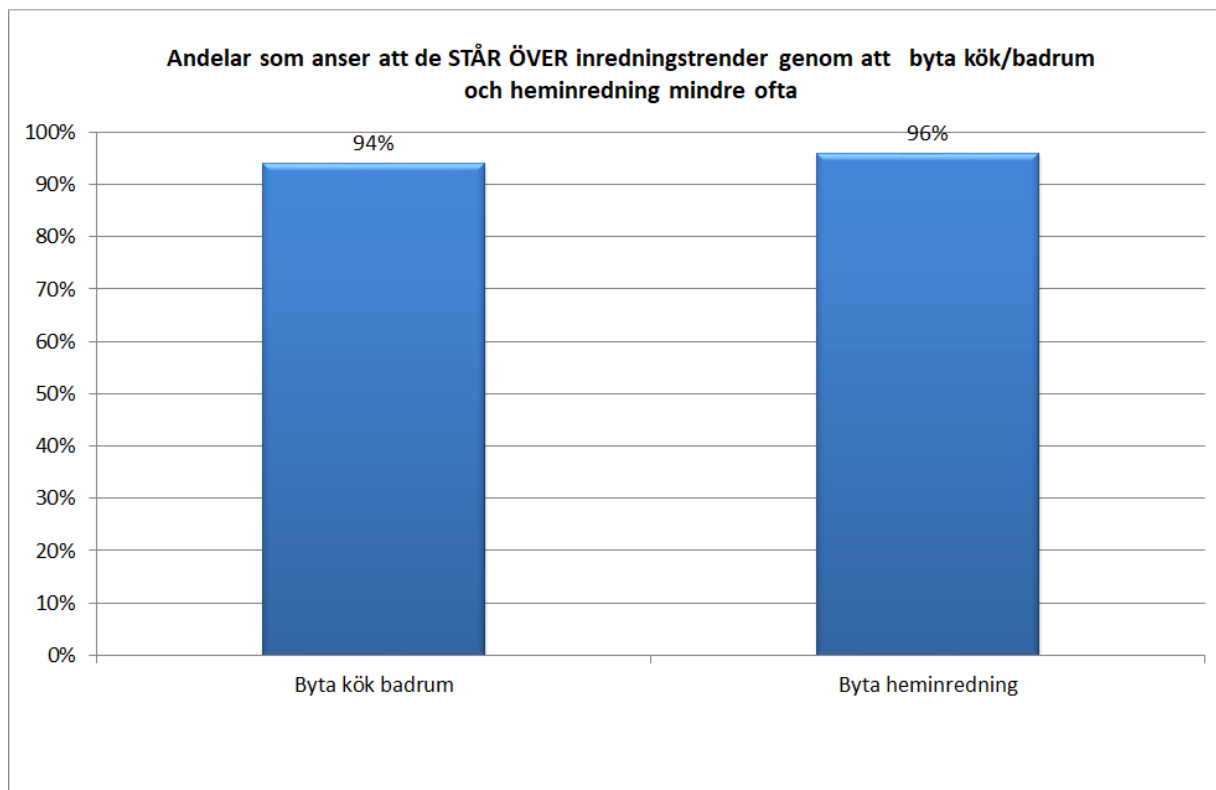
Jag står över inredningstrender genom att byta kök och badrum mindre ofta (<i>bara till brf och villa</i>)
Jag står över inredningstrender genom att byta heminredning mindre ofta

Det visar sig att i stort sett samtliga anser att de inte följer några inredningstrender, det kommenteras att kök och badrum byts då det "är dags" och har inget att göra med inredningstrender. Respondenterna kommenterar även att de inte följer trender, vill de förnya har det inget med trender och influensers att göra.

Utan att med undersökningresultat kunna belägga detta så kan det vara så att just ordet trender gör att respondenten tar avstånd, då den inte känner sig trendig.

Då respondenterna tänker på byte av heminredning som det är sagt i frågan, är det förmodligen (utan att vara belagt) större heminredningsbyten de tänker på, där ett helt rum stylas om. De tänker förmodligen inte på "den där tvålpumpen, tandborstglaset och de nya handdukarna" de köpte i lördags trots att de hade saker innan vilka fortfarande var fullt fungerande.

Här gäller det få människor att förstå att även de små handlingarna spelar roll då det handlar om att förebygga avfall.

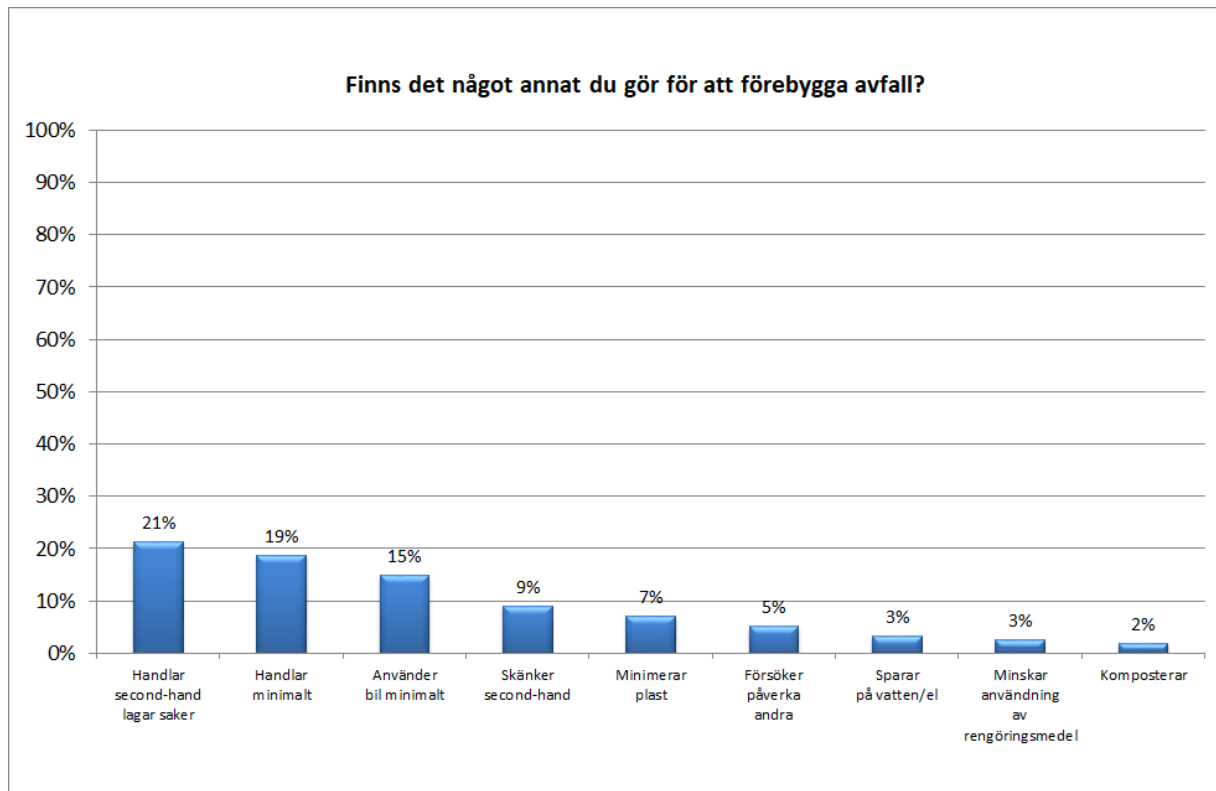
Slutligen svarade respondenterna på vad ytterligare de gjorde för att minska sitt avfall, samt även vad de skulle vilja göra. Samtliga kommentarer går att läsa i bilaga till rapporten

Människor handlar second-hand och handlar minimalt och försöker i det stora hela "stå över" slit och släng-samhället.

15% svarar att de använder bilen minimalt eller inte alls, det kan ju tyckas inte falla under kategorin förebyggande av avfall, men respondenterna anser att det gör det.

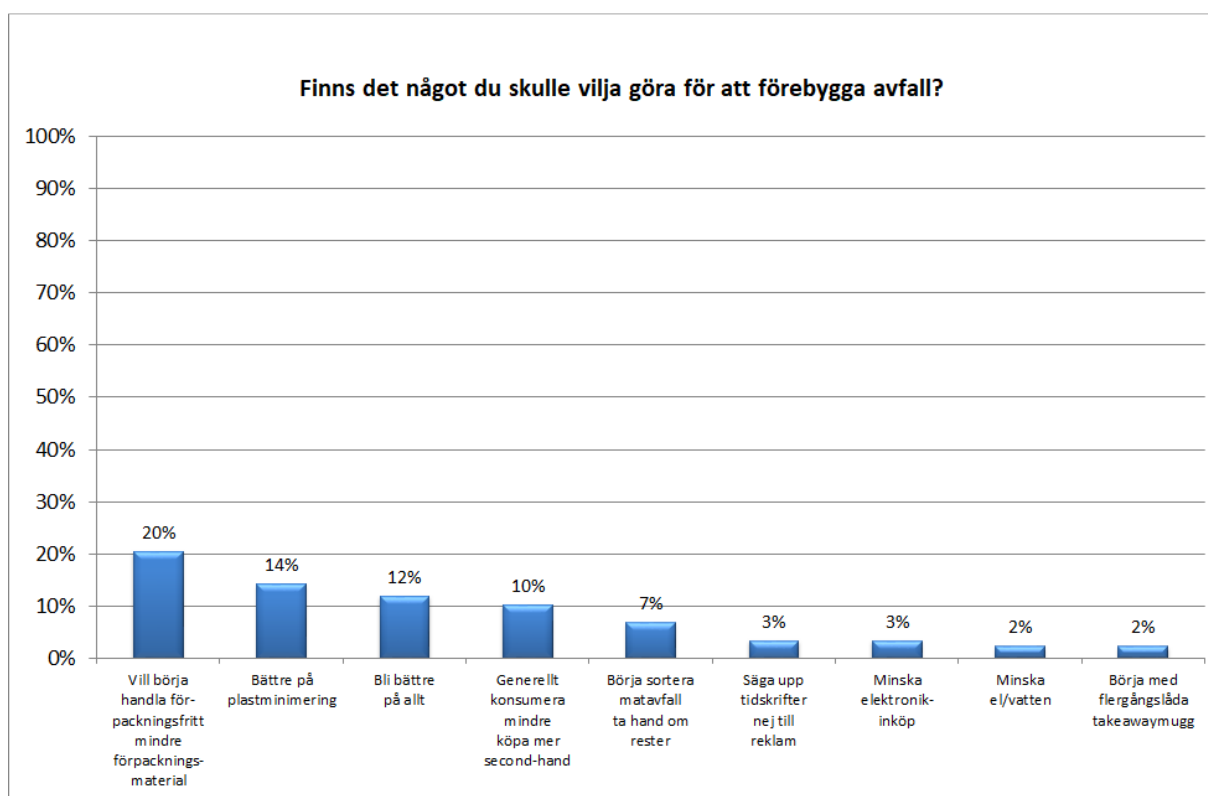
"Jag cyklar till jobbet och använder bilen minimalt, det ger mindre slitage på bilen vilket ger mindre utbyte av olika delar på bilen som slits" svarar en av dessa respondenter och refererar till diskussionen om gemensam tvättstuga.

De som uppger att de försöker påverka andra kommenterar att det inte bara handlar om att de själva förebygger sitt avfall utan även om att påverka sin omgivning.

Vad skulle du vilja göra eller bli bättre på då det handlar om att förebygga avfall var den sista frågan? Det skall hållas i minne att respondenterna under de senaste 20 minuterna har diskuterat olika åtgärder och det som nämns nedan förmodligen är saker de kommit att tänka på under intervjuens gång och kanske inget de funderat på tidigare.

1. Jag vill börja handla förpackningsfritt
2. Bli bättre på plasteliminering
3. Jag vill bli bättre på allt
4. Generellt börja handla mindre

SLUTSATSER

- Utifrån hur respondenterna svarar och funderar gällande avfallsförebyggande, trots ordentliga förklaringar från vår sida om vad det handlar om, kommer en stor insats behöva läggas på att verkligen få människor att börja tänka på vad förebyggande av avfall innebär och att det inte alls har något med återvinning att göra. Detta kommer bli en av de stora utmaningarna.

Människor resonerar inte helt rationellt och detta citat får förklara hur en del resonerar:

"Jag har inget avfall att förebygga, jag sorterar och återvinner allt. Har man gjort det är det inget avfall."

- Det finns ett stort informationsbehov gällande vad man som egen individ kan göra för att förebygga avfall. 48% anser att de, i mycket stor utsträckning, vet varför det är viktigt men enbart 23% uppger att de själva, i stor utsträckning, vet hur de kan göra för att förebygga avfall.

Informationen skall komma som en folder i brevlådan anser majoriteten men det kommenteras även att det måste bli en diskussion gällande detta i alla former av media.

- Då det handlar om många åtgärder som kan göras anser respondenterna att det krävs större uppmaningar från alla håll. Cafeterior och restauranger skall aktivt föreslå flegångsförpackningar och flegångsmuggar. Det skall finnas anslag om miljövinster och gärna att maten/drycken får bli något billigare, mest som en uppmuntran.

Istället för att det skall kännas lite pinsamt att ha med egen låda så skall uppmaningar och påpekanden slutligen få dig att känna dig "dum" om du tar en engångslåda. Det måste bli mer socialt accepterat och utbrett.

- Tillgänglighet och exponering diskuteras ofta, i butiker skall förpackade varor och lösvikt av samma vara finnas nära varandra så det blir lätt att göra rätt val.

Butikerna skall ha alternativ till plastpåsar för frukt och grönt och det skall även finnas flegångspåsar att köpa, dessa skall finnas i direkt anslutning till frukt och grönt.

- Mycket handlar om att "komma till skott, komma sig för, tänka efter och planera bättre. Alla åtgärder ska hjälpa till att underlätta och påminna till att göra rätt val.
- Många diskuterar även att ansvaret ligger på producenterna, det måste förklaras tydligt att det är vi konsumenter, som kan påverka förpackningsindustrin.

Augusti 2019

Ewa Boman
IMA Marknadsutveckling

FRÅGEFORMULÄR

Intervjuare..... Telefonnr:
.....

Hej, Jag heter och ringer på uppdrag av Kretslopp och vatten i Göteborgs stad och jag undrar om jag kan få störa dig med några frågor gällande att förebygga avfall och dina svar är naturligtvis helt anonyma.

Om IP undrar så tar intervjun max 12 minuter, men du lovar att snabba på.

Först några korta frågor om dig själv, detta för att vi ska kunna undvika att ställa frågor som inte är relevanta för just dig.

Notera kön

☐ Man	☐ Kvinna
------------------------------	---------------------------------

Boendeform

☐ Villa	☐ Hyreslägenhet	☐ Bostadsrätt	☐ Annat
--------------------------------	--	--------------------------------------	--------------------------------

Finns det blöjbarn i familjen

☐ Ja	☐ Nej
-----------------------------	------------------------------

Läs följande förklaring och se till att respondenten verkligen förstår.

Att förebygga avfall är att minska avfallets mängd och farlighet. Avfallsförebyggande handlar inte om källsortering utan om saker vi gör vid till exempel inköp, lagring och användning av produkter för att förhindra att avfall överhuvudtaget uppstår.

1. I vilken utsträckning VET du varför det är viktigt att minska avfallet, vi använder skalan 1 till 5 där 1 betyder i mycket liten utsträckning och 5 betyder i mycket stor utsträckning.

Notera _____ alla som svarar 4 eller 5 gå till fråga 2, övriga fråga 3

2. Varför är det viktigt att minska avfallet? Fråga 3

Notera _____

3. Vilken typ av avfall tycker du att det är viktigast att minska?

Notera _____

4. I vilken utsträckning VET du hur du kan minska ditt avfall, vi använder på nytt skalan 1 till 5.

Notera _____

5. Hur skulle du vilja få information gällande hur du kan minska ditt avfall. Fritextsvar

Notera _____

6. Jag kommer nu att läsa upp ett antal åtgärder som skulle bidra till att förebygga uppkomst av avfall och jag vill att du svarar på HUR DU GÖR IDAG. Dina svar är helt anonyma så svara så ärligt du kan gällande HUR DU GÖR, inte vad man borde göra (*sägs med glimten i ögat*). Kretslopp och vatten vill veta hur människor gör för att på bästa sätt kunna utforma information och eventuellt andra åtgärder. Skalan vi använder är Alltid, oftast, ibland, sällan, aldrig.

Åtgärder	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej/ingen åsikt	Annat svar	Ej aktuellt
Jag låter bli att köpa buteljerat vatten (<i>flaskvatten, burkvatten</i>)								
Använder flergångskasse istället för engångskasse								
Köper takeaway-dryck i egen flergångsmugg istället för i engångsmugg								
Köper hämtmat i egen flergångslåda istället för i engångslåda								
Handlar varor i lösvikt								
Tar inte en plastpåse till frukt och grönt (<i>har endera flergångpåse eller lägger direkt i korgen</i>)								
Väljer bort varor med onödigt mycket förpackning.								
Använder laddningsbara batterier istället för vanliga batterier								
Jag använder menskopp istället för bindor eller tamponger. (<i>ställs bara till kvinnor</i>)								
Hyr, delar eller lånar saker istället för att köpa								

Åtgärder	Alltid	Oftast	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet ej/ingen åsikt	Annat svar	Ej aktuellt
Jag undviker att köpa engångsmaterial för hemmabruk (t ex engångsmuggar, -bestick, -tallrikar, -sugrör, plast- och aluminiumfolie, plastpåsar, engångsrakhyvel, tops mm)								
Jag säger upp tidskrifter som jag automatiskt får men inte läser								
Jag ansluter mig till digitala kvittotjänster för de butiker där det är möjligt								
Jag reparerar och förnyar saker istället för att köpa nya (ex möbler, apparater).								
Jag skaffar begagnade leksaker istället för att köpa nya.								
Jag använder tygblöjor eller undviker engångsblöjor på annat sätt. (Bara till personer med blöjbarn)								
Ger bort upplevelsepresentier istället för prylar								
Använder gemensam tvättstuga, om det finns en sådan, istället för att ha egen tvättmaskin (bara till lägenhetsboende)								

För samtliga åtgärder där respondenten svarat sällan eller aldrig ställ fråga 7, övriga fråga 8

7. Vad skulle få dig att.....i större utsträckning?

Notera _____

8. Efter allt vi har diskuterat, är det någon ting som du känner att, det här är något jag vill börja med eller bli bättre på?

Notera _____

9. I vilken utsträckning skulle du säga att du aktivt minskar ditt plastavfall? Skalan är 1 till 5 där 1 betyder i mycket liten utsträckning och 5 betyder i mycket stor utsträckning

Notera _____, alla som svarar 4 eller 5 gå till fråga 10, övriga till fråga 11

10. Vad gör du för att förebygga/minska ditt plastavfall? Gå till fråga 12

Notera _____

11. Vad skulle kunna få dig att göra det i större utsträckning?

Notera _____

12. I vilken utsträckning skulle du säga att du gör åtgärder för att minska ditt matsvinn? Skalan är 1 till 5 där 1 betyder i mycket liten utsträckning och 5 betyder i mycket stor utsträckning.

Notera _____, alla som svarar 4 eller 5 gå till fråga 13, övriga till fråga 14

13. Vad gör du för åtgärder för att minska ditt matsvinn.

Notera _____

14. Vad skulle kunna få dig att göra det i större utsträckning?

Notera _____

14. Hur länge använder du vanligtvis din mobiltelefon innan du byter ut den?

Notera _____

15. Hur länge använder du vanligtvis din dator innan du byter ut den?

Notera _____

16. Nu följer några olika åtgärder där man enbart kan svara ja eller nej.

Åtgärder	Ja	Nej	Vet ej/ingen åsikt	Annat svar
Jag har satt upp "ej reklam" på brevlådan				
Jag har minskat min klädkonsumtion de senaste två åren				
Jag står över inredningstrender genom att byta kök och badrum mindre ofta (<i>bara till brf och villa</i>)				
Jag står över inredningstrender genom att byta heminredning mindre ofta				

17. Där respondenten svarar nej ställ följdfråga, vad skulle kunna få dig att göra det?

Notera _____

18. Finns det något annat än det vi pratat om som du gör för att minska avfall?

Notera _____

16. Finns det något annat än det vi pratat om som du skulle vilja göra för att minska avfall?

Notera _____

Slutligen några korta frågor gällande dig själv och ditt hushåll, jag vill än en gång betona att dina svar är helt anonyma.

19. Får jag lov att fråga hur gammal du är?

20.

Notera _____

21. Vilken är hushållets månatliga bruttoinkomst?

Notera _____